

Viżjoni Malta 2050

Sommarju Eżekuttiv

Introduzzjoni mill-Prim Ministru

Il-Viżjoni għal Malta 2050 hija stedina biex naħsbu b'mod kuraġġuż dwar il-futur ta' pajjiżna — biex inħarsu 'l quddiem b'għan wieħed, b'carezza u b'ambizzjoni. Hija inizjattiva nazzjonali li ttejjeb il-kwalità tal-ħajja għal kulhadd, issaħħaħ is-sisien ekonomiċi u soċjali tagħna, u tiżgura li l-generazzjonijiet futuri jirtu pajjiż reżiljenti, dinamiku u mimli opportunitajiet.

Qed inniedu dan il-proċess ta' konsultazzjoni pubblika għax nemmnu li l-ippjanar m'għandux ikun biss għall-perjodu ta' legiżlatura waħda, iżda għall-generazzjoni li jmiss. F'dinja li qed tinbidel b'pass mgħaġġel, li wieħed jaħseb fit-tul m'għadux lussu — huwa kruċjali. Il-bidla fil-klima, il-bidliet demografiċi, it-trasformazzjoni diġitali, il-kompetizzjoni globali, u l-inċertezza ġeopolitika, kollha jeħtieġu twegiba proattiva u b'ħarsa lejn il-futur. Il-Viżjoni għal Malta 2050 hija t-twegiba tagħna għal din is-sejha.

Dan il-proċess mhux se jieħu post l-istrategiji importanti li diġà qegħdin fis-seħh f'setturi differenti. Pjuttost, se jiġborhom flimkien taħt direzzjoni nazzjonali komuni. Irridu niddeterminaw il-qagħda sħiħa u b'mod ħolistiku — dik li żżewweġ flimkien l-iżvilupp ekonomiku mas-sejha għall-ġid soċjali, is-sostenibbiltà ambjentali u l-governanza tajba. Huwa dwar il-bini ta' futur aktar koerenti, fejn il-progress f'qasam partikolari jkun ikkumplementat permezz ta' dak li jseħh f'qasam ieħor.

Il-qafas tal-Viżjoni għal Malta 2050 jirrifletti dak li smajna s'issa mingħand l-esperti, il-partijiet interessati, u ċ-ċittadini — imma rridu nisimgħu aktar. Il-konsultazzjoni li qed inniedu llum hija sejha miftuħa għal kulhadd: individwi, komunitajiet, negozji, imsieħba soċjali, u s-soċjetà ċivili. L-ideat, l-esperjenzi u l-aspirazzjonijiet tagħkom huma ta' importanza kbira għalina.

Se nistabbilixxu wkoll miri ċari, b'enfasi speċjali fuq is-sena 2035. Dawn il-miri interim se jgħinuna nkejlu l-progress u nżommu l-momentum hekk kif nimxu 'l quddiem. Iżda dan mhuwiex biss dwar il-miri — huwa dwar il-valuri, l-għażliet u l-azzjoni kollettiva. Huwa dwar ħolqien ta' Malta li taħdem aħjar għal kulhadd, speċjalment għaž-żgħažagħ tagħna, li se jgħixu bl-effetti tad-deċiżjonijiet li nieħdu llum.

Inhegġiġkom tkunu parti minn dan il-vjaġġ. Involvu ruħkom fil-proċess. Sfidawna. Ispirawna. Għinuna nimmaġinaw Malta kif tixtiequ tarawha fl-2050 — u kif nistgħu naslu hemm flimkien.

Il-futur ma jiġrix waħdu iżda jinbena, jitfassal, u jinkiseb. Ejjew niżguraw li jkun wieħed tajjeb.

Robert Abela

Prim Ministru ta' Malta

Introduzzjoni mill-Ministru għall-Ekonomija, I-Intrapriża u I-Progetti Strateġiċi

Il-Viżjoni għal Malta 2050 hija impenn biex naħsbu fit-tul — biex nippjanaw għall-futur ta' pajjiżna b'ċarezza, b'ambizzjoni u b'sens ta' responsabbiltà. Dan jirrifletti mod ġdid kif nagħmlu l-affarijiet: wieħed li jħares lil hinn mill-qliġh fuq żmien qasir u miċ-ċikli politiċi, u minflok joffri stabbiltà u trankwillità liċ-ċittadini u n-negozji tagħna.

Fid-dinja tal-lum, il-progress ma jistax jitkejjel bil-Prodott Domestiku Gross (PDG) biss. Huwa għalhekk li din il-viżjoni tintroduci kultura ġdida — waħda li twessa' l-mod kif niddefinixxu s-suċċess bħala pajjiż. Qegħdin nagħtu aktar valur lis-saħħa u l-benesseri, l-edukazzjoni, is-sostenibbiltà, l-innovazzjoni, l-inkluzjoni, u l-kwalità tal-ħajja. Dawn huma r-riżultati li tassew jimpurtahom minnhom in-nies, u għalhekk għandhom jiggwidaw l-għażliet li nieħdu flimkien.

Il-Viżjoni għal Malta 2050 mhijiex sostitut għall-istrateġiji settorjali; pjuttost, tgħaqqadhom taħt qafas nazzjonali wieħed b'mod koerenti u b'ħarsa lejn il-futur. Din tgħaqqad flimkien l-ambizzjonijiet ekonomiċi, soċjali u ambjentali tagħna, u tohloq spazju għal ħsieb fit-tul, kemm fi ħdan il-Gvern, kif ukoll fis-soċjetà.

Dan l-eżerċizzju ġie mfassal permezz ta' djalogu ma' esperti, partijiet interessati, żgħażaġh, u l-vuċijiet tal-komunità. Issa li qed inniedu l-fażi ta' konsultazzjoni pubblika, qed nifirxu aktar din il-konverżazzjoni. Irridu nisimgħu mingħandkom — l-esperjenzi, l-ideat, it-tħassib u t-tamiet tagħkom.

Il-miri interim għall-2035 se jgħinuna nibqgħu fit-triq it-tajba filwaqt li nissorveljaw il-progress. Dan il-proċess huwa aktar minn pjan direzzjonali (roadmap), iżda huwa mentalità ġdida; waħda li tiżgura li Malta tibqa' reżiljenti, kompetittiva u inklussiva fis-snin li ġejjin.

Nistedinkom tkunu parti minn dan il-vjaġġ. Ejjew nibnu Malta li l-ġenerazzjonijiet futuri jkunu kburin jirtu.

Silvio Schembri

Ministru għall-Ekonomija, I-Intrapriża u Progetti Strateġiċi

Vizjoni Malta 2050

Miri Strategiċi sal-2035

Sommarju Eżekuttiv

Il-Vizjoni għal Malta 2050 hija pjan strateġiku li jstabbilixxi l-aspirazzjonijiet tal-pajjiż għall-25 sena li ġejjin, ibbażat fuq għan ewlieni: li tiġi assicurata kwalità ta' ħajja sana għal kulhadd. Hija inizzjattiva nazzjonali li għandha l-għan li tfassal l-iżvilupp fit-tul ta' Malta permezz ta' direzzjoni ċara u miri li jistgħu jitkejlu fuq medda ta' snin (sal-2035).

L-għan prinċipali ta' din il-Vizjoni huwa li tgħaqqad l-istrateġiji settorjali eżistenti kollha taħt qafas komprensiv wieħed, biex jiġi żgurat allinjament bejn il-politiki, ir-realtajiet tal-lum, u l-isfidi u l-opportunitajiet tal-futur. Il-Vizjoni ssawwar x'tip ta' pajjiż Malta tixtieq tkun sal-2050, u tipprovdi pjan direzzjonali strateġiku biex jiggwida l-iżvilupp nazzjonali f'oqsma ewlenin, bħall-ekonomija, l-ambjent, is-soċjetà, il-governanza u l-infrastruttura.

L-għan tagħha hu li tippromwovi żvilupp sostenibbli, ttejjeg l-allinjament tal-istrateġiji nazzjonali mat-tendenzi Ewropej u globali, u fl-aħħar nett, ittejjeb il-kwalità tal-ħajja taċ-ċittadini kollha permezz ta' tkabbir ekonomiku sostenibbli u l-bini ta' reżiljenza għall-futur.

Dan id-dokument huwa taqsira tal-analiżi estensiva li saret, l-involviment tal-partijiet interessati, u l-ippjanar b'ħarsa lejn il-ġejjieni li lkoll sawru din il-Vizjoni. Din it-taqsira tittraduċi preżentazzjoni estensiva f'dokument narrattiv li jstabbilixxi d-direzzjoni għall-iżvilupp sostenibbli fit-tul ta' Malta. Permezz tal-allinjament bejn l-istrateġiji settorjali, it-tendenzi globali u s-sentiment pubbliku, il-Vizjoni tiddefinixxi liem huma l-prijoritajiet strateġiċi u tippermetti lil Malta tinnaviga b'mod proattiv l-isfidi tal-futur.

Il-ħtieġa għall-Viżjoni għal Malta

F’dawn l-aħħar għaxar snin, Malta kisbet progress ekonomiku u soċjali notevoli, u b’hekk stabbiliet bażi soda għall-futur. Aħna u nħarsu ‘l quddiem naraw kif tendenzi globali emergenti — bħall-azzjoni klimatika, l-innovazzjoni teknoloġika, u l-evoluzzjoni demografika — jipprezentaw opportunitajiet eċċitanti għal Malta sabiex din tkompli tiffjorixxi. Bl-għan tal-Unjoni Ewropea li tilhaq in-newtralità klimatika sal-2050, dan hu l-mument ideali biex infasslu viżjoni ċara u ambizzjuża fit-tul, li tiżgura l-pożizzjoni ta’ Malta bħala nazzjon reżiljenti, kompetittiv u sostenibbli.

Għalkemm hemm bosta strateġiji speċifiċi għal setturi partikolari li diġà huma fis-seħħ, il-Gvern xorta ħass il-bżonn ta’ qafas ġenerali li jiġbor kollox flimkien.

Il-Viżjoni għal Malta 2050 tibni fuq dawn l-isforzi billi tintroduċi qafas nazzjonali koerenti li jippromwovi s-sinerġija u jimmassimizza l-impatt. Din il-viżjoni b’ħarsa lejn il-futur u mmexxija mid-data se sservi bħala punt ta’ referenza komuni għall-partijiet kollha interessati, tiggwida l-azzjoni kkoordinata u tfassal futur li hu inkluzivinklużiv, innovattiv u sostenibbli mill-perspettiva ambjentali.

Għanijiet

Viżjoni Unifikata	Timmira li tgħaqqad flimkien l-istrateġiji settorjali eżistenti taħt saqaf wieħed biex tiżgura allinjament mal-isfidi u l-opportunitajiet tal-futur.
Aspirazzjoni Nazzjonali	Tiddeskrivi x’tip ta’ pajjiż Malta tixtieq tkun sal-2050
Direzzjoni fit-Tul	Tipprovdi gwida strateġika għall-iżvilupp nazzjonali f’oqsma ewlenin: l-ekonomija, l-ambjent, is-soċjetà, il-governanza, u l-infrastruttura
Pjan Direzzjonali Sostenibbli	Toħloq pjan direzzjonali (roadmap) nazzjonali unifikat biex jintlaħaq żvilupp sostenibbli.
Allinjament mal-UE u livell Globali	Tiżgura li l-istrateġiji ta’ Malta jkunu allinjati mat-tendenzi tal-Unjoni Ewropea u dawk globali.
Fokus fuq il-Benesseri u r-Reżiljenza	Tipprijoritizza kwalità ta’ ħajja għolja għal kulhadd, tkabbir ekonomiku sostenibbli, u reżiljenza nazzjonali quddiem l-isfidi tal-futur.

Metodoloġija

L-eżerċizzju tal-Viżjoni tmexxa mill-Uffiċċju tal-Prim Ministru u għe ddelegat lill-Ministeru għall-Ekonomija, l-Intrapriża u Proġetti Strateġiċi, b'appoġġ minn esperti internazzjonali ta' fama dinjija. Twaqqaf ukoll Kumitat Interministerjali ta' Tmexxija li iltaqa' regolarment biex jissorvelja u jivvalida l-proċess.

Sabiex jitqiegħdu s-sisien tal-Viżjoni għal Malta 2050, sar eżerċizzju estensiv ta' valutazzjoni u proċess ta' konsultazzjoni fuq diversi livelli. L-ewwel pass involva analiżi profonda tas-sitwazzjoni preżenti. Ġew analizzati aktar minn tletin strateġiji settorjali ewlenin, li pprovdew farsa komprensiva lejn id-direzzjonijiet attwali tal-politiki varji. Dan l-eżerċizzju wassal għar-reviżjoni ta' aktar minn 1,800 inizjattiva individwali, li minnhom ġew ikkonsolidati aktar minn 90 makro-inizjattiva f'qafas unifikat li jirrifletti l-prijoritajiet nazzjonali. Dawn ir-riżultati ġew mirqumin aktar permezz ta' laqgħat ma' ministeri u entitajiet pubbliċi ewlenin, biex tiġi żgurata l-inkluzjoni tal-perspettivi istituzzjonali fl-arkitettura strateġika.

B'mod parallel, it-tim tal-proġett f'hares ukoll lejn il-kuntest globali li fih trid tpoġġi lilha nnifisha Malta. Ġew identifikati f'mistax-il megatendenza globali ewlenija, li mistennija jaffettwaw b'mod sostanzjali l-iżvilupp fit-tul tal-pajjiż. Dawn it-tendenzi jkopru oqsma teknoloġiċi, ekonomiċi, ambjentali u soċjali, b'enfasi partikolari fuq it-trasformazzjoni diġitali, l-intelliġenza artifiċjali, u l-użu dejjem jikber tal-awtomazzjoni u s-servizzi bbażati fuq il-cloud computing. It-tranzizzjoni lejn ekonomija ekoloġika u t-tkabbir ta' finanza sostenibbli ġew identifikati wkoll bħala bidliet fundamentali, flimkien mad-dinamika l-ġdida tal-kummerċ globali u l-importanza ekonomika dejjem tikber tas-swieq emergenti, b'mod partikolari fl-Afrika. Id-diġitalizzazzjoni tal-post tax-xogħol, iż-żamma tat-talent, u l-ħtieġa tal-aġġornament tal-ħiliet kienu temi rikorrenti f'din l-analiżi.

Sabiex jiġi żgurat li l-viżjoni fit-tul ta' Malta tirrifletti l-aħjar prattiki internazzjonali, sar eżerċizzju ta' kejl ta' referenza li permezz tiegħu Malta tqabblat ma' stati żgħira oħrajn b'rekord tajjeb u b'ekonomiji mmexxijin mill-innovazzjoni, fosthom l-Irlanda, il-Lussemburgu, id-Danimarka u Singapore. Dawn il-pajjiżi ġew magħżulin minħabba fil-kapaċità tagħhom li jfasslu u jwettqu viżjonijiet nazzjonali koerenti fit-tul, filwaqt li jinnavigaw dinamika globali kumplessa.

Il-proċess poġġa wkoll enfasi qawwija li jiġi mifhum is-sentiment pubbliku u dak tan-negozji. Għe kkummissjonat studju indipendenti u robust li janalizza s-sentiment, li twettaq minn kumpanija ta' riċerka barranija, bħala parti mill-kollaborazzjoni aktar wiesgħa mal-esperti internazzjonali tagħna. Din l-analiżi inkludiet komponenti kemm kwantitattivi kif ukoll kwalitattivi, bi s'fharriġ rappreżentattiv fuq livell nazzjonali ta' 1,000 persuna mwettaq b'taħlita ta' metodi li involvew kwestjonarji online u bit-telephone, kif ukoll diskussjonijiet approfonditi fi gruppi fokali. Dawn is-sessjonijiet ġew maqsuma skont l-età tal-individwi fi ħdan il-gruppi, bl-għan li jintlaħqu perspettivi generazzjonali. Kull grupp inkluda parteċipanti minn reġjuni u sfondi professjonali differenti.

Is-Sentiment Pubbliku: Sisien Sodi u Sejha għat-Tigdid

Ir-riżultati jżvelaw popolazzjoni li għorri sens qawwi ta' kburija u identità nazzjonali. Maġġoranza b'saħħitha tidentifika ruħha mill-qrib bħala Maltija u tesprimi kburija ġenwina minhabba fis-sħubija ta' Malta fi ħdan l-Unjoni Ewropea u bil-wirt kulturali rikk tal-pajjiż. Dan is-sens ta' appartenenza jipprovdi bażi soda fuq xiex għandu jissejjes il-futur.

L-ċittadini jinsabu impenjati jsegwu bir-reqqa t-tibdil li qed iseħħ madwarhom. Filwaqt li bosta rrikonoxxew oqsma ta' tħassib — b'mod partikolari żvilupp żejjed, l-affordabbiltà tad-djar u l-ispiża tal-għajxien — dawn il-kwistjonijiet qed jiġu dejjem aktar meqjusin bħala oqsma fejn politika kuraġġuża u li kapaċi ttrispjond għall-eżiġenzi li jinholqu tista' tagħmel differenza reali. Servizzi bħat-trasport, l-edukazzjoni u s-saħħa rċevew kritika kostruttiva, li tindika xewqa ċara min-naħa tal-pubbliku għal riforma u titjib.

L-żgħażaġħ ta' bejn it-18 u l-34 sena, b'mod partikolari, esprimew interess qawwi fi kwistjonijiet relatati mal-kwalità tal-ħajja — mill-ġlieda kontra t-traffiku u t-titjib tas-servizzi pubbliċi, sal-kisba ta' bilanċ aħjar bejn il-ħajja u x-xogħol. Fl-istess waqt, dawn urew ukoll apprezzament qawwi lejn is-soċjetà u l-kultura ħajja Maltija, billi taw valur għoli lil qasam kulinarju u dak tad-divertiment, kif ukoll lill-aċċess għall-kreattività u l-komunità.

Aħna u nħarsu 'l quddiem, insibu li hemm appoġġ wiesa' għal viżjoni nazzjonali fit-tul. Filwaqt li ħafna jixtiequ jaraw titjib aktar mgħaġġel f'perjodu qasir, il-pubbliku jibqa' miftuħ għal ideat kbar u bidla trasformattiva. Proposti bħal soluzzjonijiet ta' mobbiltà sostenibbli, mudelli ekonomiċi innovattivi u riformi ambjentali b'saħħithom qanqlu l-interess u l-immaginazzjoni tan-nies.

Huwa importanti wkoll li l-fiduċja fl-istituzzjonijiet Ewropej tibqa' soda, u hemm xewqa ċara li l-istess standards ta' trasparenza, effiċjenza u ġustizzja jiġu riflessi fuq livell nazzjonali. Il-valuri li kienu l-aktar enfasizzati — is-saħħa, il-ġustizzja u s-sostenibbiltà — jirriflettu popolazzjoni lesta biex taħdem għal futur aħjar, imsejjes fuq skop komuni u tħsieb fit-tul.

Il-komunità tan-negozju kienet involuta bl-istess mod, permezz ta' sensiela ta' roundtables settorjali mal-Kapijiet Eżekuttivi u ċ-chairpersons ta' kumpaniji ewlenin Maltin. Dawn is-sessjonijiet online saru fuq jumejn u ġabru flimkien mexxejja minn setturi diversi, fosthom is-saħħa, il-manifattura, il-konsulenza, l-ospitalità, il-finanzi, it-trasport bil-baħar, il-logistika, u oħrajn. In-negozji rrikonoxxew diversi punti ta' saħħa persistenti fl-ekonomija Maltija, bħall-aġilità tagħha, id-daqs kompatt, l-ambjent li jiffavorixxi n-negozju, u l-kwalità tal-ħajja li toffri. Madankollu, saħqu wkoll fuq sfidi li huma sistematikament preżenti, b'mod partikolari n-nuqqas ta' tħiliet u d-dipendenza żejda fuq tħaddiema barranin, kif ukoll tħassib serju dwar il-kapaċità tal-infrastruttura u l-ħtieġa għal governanza aħjar. Kien hemm sejha ċara għal aktar allinjament bejn il-perkorsi edukattivi u l-bżonnijiet tal-ekonomija, titjib fil-kollaborazzjoni bejn is-settur pubbliku u dak privat, u viżjoni nazzjonali kredibbli u mhux partiġġjana li n-negozji jistgħu jafdaw u jappoġġjaw. Kif qal wieħed minn dawk preżenti: "Għandna bżonn viżjoni nazzjonali li l-pajjiż kollu jista' jimxi magħha, mhux viżjoni politika biss."

Lil hinn mill-istħarriġ u r-roundtables, kien hemm ukoll involviment estensiv tal-partijiet interessati permezz ta' konsultazzjonijiet strutturati. Ġew iddedikati tliet laqgħat li tlaqqgħu taħt l-awspicji tal-Kunsill Malti għall-Iżvilupp Ekonomiku u Soċjali (MCESD). Dawn kienu jinkludu waħda waqt l-iStartup Festival nazzjonali f'Ottubru 2024 u żewġ laqgħat oħrajn f'Diċembru tal-2024 u Frar tal-2025. Sessjoni separata saret esklussivament mat-Task Force tal-MCESD f'Diċembru tal-2024. Matul l-istess perjodu, saru wkoll laqgħat ta' konsultazzjoni mal-partijiet interessati kollha tal-MCESD fuq bażi individwali — dawn inkludew il-unions, l-assoċjazzjonijiet ta' min iħaddem, kunsilli reġjonali, gruppi tas-soċjetà ċivili u kmamar tal-kummerċ. Saret ukoll konsultazzjoni mal-Oppożizzjoni fil-bidu ta' Frar tal-2025, wara stedina formali maħruġa f'Diċembru tal-2024. Biex jiġi żgurat li l-perspettivi taż-żgħażaġħ ma jiġux injorati, saret sessjoni ddedikata mal-Youth Advisory Forum f'Jannar tal-2025.

Il-fażi ta' vizjonar fi ħdan dan il-proġett ġabet magħha momentum ġdid. F'Diċembru tal-2024 sar workshop ta' ġurnata sħiħa ma' aktar minn ħamsin uffiċjal pubbliku, fejn inġoloq spazju għal riflessjoni kollettiva u tfassil strateġiku. Din is-sessjoni ffukat fuq ideat ġodda, l-identifikazzjoni ta' sfidi strutturali, u l-iżvilupp ta' prinċipji gwida għall-qafas tal-Viżjoni 2050. Abbażi ta' dan, f'Jannar tal-2025, ġiet organizzata konvenzjoni fuq tlett ijiem bl-isem "Envision 2050", bl-enfasi partikolari tkun fuq il-komunità tan-negozju. Aktar minn 400 parteċipant ħadu sehem f'erba' workshops tematiċi li esploraw it-tkabbir ekonomiku sostenibbli, il-kwalità tal-ħajja, l-awtosostenibbiltà u l-użu intelligenti tal-art. Dawn is-sessjonijiet, appoġġjati minn esperti internazzjonali, kienu mmirati biex jitransformaw l-intuwizzjonijiet strateġiċi f'azzjonijiet konkreti, u biex jiġi żgurat li l-viżjoni ma tibqax biss aspirazzjoni, iżda ssir realtà ta' implimentazzjoni.

Flimkien, dawn il-proċessi differenti — riċerka, kejl ta' referenza, analiżi tas-sentiment, u konsultazzjoni wiesgħa — jipprovdu bażi soda għal viżjoni nazzjonali li hija kemm ambizzjuża u inklussiva, ibbażata fuq l-evidenza, u ffurmata mill-vuċijiet tan-nies li qed tfittex li sservi.

Il-Qafas tal-Viżjoni

Il-qafas tal-Viżjoni għal Malta 2050 huwa mibni fuq dikjarazzjoni ta' viżjoni ewlenija:

“Nazzjon sikur u reżiljenti, ispirat mill-wirt tiegħu u mmexxi mill-progress, li jippromwovi kwalità ta' ħajja sana għal kulħadd.”

Din il-viżjoni hija mmexxija minn tliet prinċipji ewlenin:

- 1. Reżiljenza u Adattabilità**, li huma essenzjali biex jiġi żgurat li Malta tkun kapaċi timmaniġġja b'mod effettiv xokkijiet ambjentali, ekonomiċi, soċjali u ġeopolitiċi.
- 2. Preservazzjoni Kulturali u tal-Wirt**, li tirrikonoxxi l-ħtieġa li jiġu rrispettati u protetti l-identità unika u l-wirt storiku ta' Malta.

3. Impenn lejn Kwalità ta' Hajja Sana għal Kulhadd, li jimmira li jipprovdi aċċess ġust għal servizzi essenzjali, opportunitajiet sinifikanti, u ambjent sostenibbli li jwiežen il-benesseri tal-generazzjonijiet preżenti u futuri.

Din il-viżjoni tiġhaddem b'mod prattiku bis-saħħa ta' erba' pilastri strateġiċi:

- 1. Tkabbir Ekonomiku Sostenibbli**, b'enfasi fuq il-kwalità aktar milli l-kwantità, li jippromwovi setturi ta' valur għoli bħas-servizzi finanzjarji, l-avjazzjoni, il-logħob diġitali, u l-manifattura ta' livell għoli.
- 2. Servizzi Aċċessibbli u li jqiegħdu liċ-Ċittadin fiċ-ċentru**, li jimmiraw li jsaħħu l-inkluzjoni soċjali, is-saħħa u l-mobbiltà.
- 3. Pajjiż Reżiljenti u Sistema ta' Edukazzjoni Moderna**, biex jiġi żgurat li Malta tkun kapaci tadatta għal xokkijiet futuri permezz ta' investiment fil-kapital uman, reżiljenza fl-enerġija u t-tmexxija ambjentali.
- 4. Użu Intelligenti tal-Art u l-Baħar**, li jippromwovi ppjanar spazjali effiċjenti u l-konservazzjoni tar-riżorsi naturali għal bilanċ ekoloġiku fit-tul.

Pilastru 1: Tkabbir Ekonomiku Sostenibbli

Fis-snin li ġejjin, Malta se tibda tranżizzjoni gradwali minn valutazzjoni tal-progress ibbażat biss fuq it-tkabbir tal-PDG, u dan għax tirrikonoxxi li l-produzzjoni ekonomika waħedha mhux dejjem tirrifletti l-esperjenzi mgħixa li jagħtu s-sens lill-hajja — bħall-benesseri fiżiku u mentali, is-sens ta' komunità, l-aċċess għan-natura, u t-trankwillità. Minflok, il-kumpass tagħna se jkun il-kwalità tal-hajja li nistgħu noffru lil kulhadd. L-għan tagħna huwa li nibnu fuq is-saħħiet eżistenti ta' Malta, filwaqt li nimxu b'mod gradwali lejn sistema ta' kejl ibbażata fuq indikaturi usa' li jirriflettu aħjar il-benesseri fid-diversi dimensjonijiet tiegħu.

It-tkabbir tal-PDG se jibqa' punt ta' referenza importanti, iżda se jkun segwit b'mod aktar sostenibbli u inklussiv. Malta qed timmira li sal-2035 tikseb rata ta' tkabbir tal-PDG medja annwali ta' 5% b'mod sostenibbli, immexxija minn investiment strateġiku f'seba' setturi ta' prijetà: it-turiżmu, il-logħob diġitali, is-settur marittimu u t-trasport bil-baħar, l-ekonomija blu u l-oċean, is-servizzi finanzjarji, l-avjazzjoni, u l-manifattura ta' livell għoli. Dawn is-setturi, flimkien se jservu bħala l-mutur għall-iżvilupp fit-tul u bbilanċjat, li jwiežen kemm ir-reżiljenza ekonomika kif ukoll kwalità oġhla tal-hajja.

Fit-Turiżmu, l-istrateġija hi li ssir tranżizzjoni lejn offerti premium li jagħtu prijetà lill-kwalità fuq il-kwantità, u li jbbilanċjaw il-volumi tal-viżitaturi ma' nefqa oġhla għal kull ras.

Fis-Setturi tal-Logħob Diġitali, il-fokus se jkun fuq it-tiżiż tal-qafas regolatorju, filwaqt li jiġu esplorati orizzonti godda, bħall-iżvilupp tal-video games, e-sports, u d-divertiment interattiv.

Fl-Industrija Marittima u tat-Tbaħħir, se jkun hemm espansjoni fil-kapaċità tal-Freeport (permezz ta' reklamazzjoni tal-art lil hinn mix-xatt), proċessi aktar effiċjenti ta' reġistrazzjoni tal-vapuri, u żvilupp ta' rotot kummerċjali godda biex tissaħħaħ il-pożizzjoni ta' Malta bħala ċentru loġistiku.

L-Investiment fl-Ekonomiji Blu u Fodor se jippromwovi s-sostenibbiltà marittima, l-enerġija rinnovabbli, il-ġestjoni ċirkolari tal-iskart, u l-konservazzjoni tal-bijodiversità.

Fis-Servizzi Finanzjarji, Malta se tpoġġi lilha nfisha bħala destinazzjoni għal fondi ta' investiment, impriżi fil-qasam finanzjarju-teknoloġiku u l-istabbiliment ta' kwartieri reġjonali ta' kumpaniji multinazzjonali.

Fis-Setturi tal-Avjazzjoni, se jkun hemm impenn biex jiżdied in-numru ta' reġistrazzjonijiet tal-ajruplani, titwessa' l-kapaċità ta' manutenzjoni, tiswija u tiġdid (MRO), u jinfetħu rotot internazzjonali godda.

Fl-Industrija tal-Manifattura, se tiġi aċċellerata t-trasformazzjoni lejn l-Industrija 4.0 — bħala preparazzjoni għall-Industrija 5.0 — b'enfasi fuq oqsma ta' valur għoli bħal dawk tal-farmaċewtika u s-semikondutturi.

Sadanittant, **l-Industrija tal-Kostruzzjoni** se tagħti aktar enfasi lir-rinovazzjoni, l-ippjanar spazjali sostenibbli, u t-tiżiħ tal-benesseri taċ-ċittadini permezz tal-ambjent mibni.

Pilastru 2: Servizzi Aċċessibbli u li jqiegħdu liċ-Ċittadin fiċ-ċentru

Malta hija impenjata li tipprovdi servizzi pubbliċi li huma inklussivi, effiċjenti u mfasslin skont il-bżonnijiet reali tan-nies. Dan il-pilastru jiffoka fuq kif jiġi żgurat li s-servizzi essenzjali — bħas-saħħa, l-appoġġ soċjali u l-mobbiltà — ikunu aċċessibbli għal kulhadd, irrispettivament mid-dhul jew l-isfond soċjali tal-individwu.

Fis-Settur tas-Saħħa, l-enfasi se tkun fuq it-tiżiħ tal-bilanċ bejn id-dispożizzjoni pubblika u dik privata, l-adozzjoni ta' teknoloġiji godda, bħall-intelliġenza artifiċjali għad-dijanjożi u t-telemedicina, kif ukoll l-indirizzar tan-nuqqasijiet persistenti fil-forza tax-xogħol biex tiġi żgurata kura ta' kwalità.

Fil-Politika Soċjali, il-prijoritajiet se jkunu t-tkabbir tal-offerta ta' akkomodazzjoni affordabbli, it-titjib tal-livell tal-pensjonijiet, u l-għoti ta' appoġġ immirat lejn gruppi vulnerabbli. Fl-istess waqt, Malta se timxi fuq strateġija migratorja ta' integrazzjoni bbażata fuq il-ħiliet u b'hekk tiżgura l-partecipazzjoni sinifikanti tal-immigranti fis-soċjetà u fl-ekonomija.

Fir-rigward tal-Mobbiltà, il-pajjiż se jkompli jhegġegħ l-użu ta' vetturi elettrici, jinkoraġġixxi l-użu ta' pjattaformi tat-tip Mobility-as-a-Service (MaaS), u jinvesti f'soluzzjonijiet fit-tul, bħal f'sistemi ta' trasport tal-massa, biex titjieb il-konnettività u tiinaqqas il-konġestjoni tat-traffiku.

Pilastru 3: Pajjiż Reżiljenti u Sistema ta' Edukazzjoni Moderna

Il-bini ta' nazzjon reżiljenti u mhejji għall-futur jehtieġ investiment fit-tul, kemm fin-nies kif ukoll fis-sistemi. Dan il-pilastru jiffoka fuq kif Malta tista' ssaħħa il-kapaċità tagħha biex tadatta għat-tibdil, tipproteġi l-ambjent u l-identità tagħha, u tipprepara lill-generazzjonijiet iż-żgħar permezz ta' sistema edukattiva moderna u li kapaċi tirrispondi għall-eżiġenzi li jinholqu.

Fl-Edukazzjoni, Malta se twestaq riforma komprensiva tal-kurrikulu sabiex l-istudenti jkunu mgħammrin b'mod aħjar bil-ħiliet li għandhom bżonn f'dinja li qed tinbidel b'pass mgħaġġel. Dan jinkludi enfasi qawwiya fuq is-sugġetti STEM (Xjenza, Teknoloġija, Inġinerija u Matematika), kif ukoll l-allinjament aħjar tal-perkorsi vokazzjonali mal-ħtiġijiet tal-industrija u s-setturi emergenti.

Fis-Settur tal-Energija, il-fokus se jkun fuq it-tisħiħ tal-konnettività reġjonali u l-aċċellerazzjoni tat-tranżizzjoni lejn sorsi ta' enerġija rinnovabbli, kemm biex titjeb is-sigurtà tal-provvista kif ukoll biex jitnaqqsu l-emissjonijiet tal-karbonju skont l-għanijiet klimatiċi ta' Malta.

L-Ambjent se jkun ukoll fiċ-ċentru, b'inizjattivi mmirati lejn ir-restawr tal-ekosistemi kostali u rurali, iż-żieda fil-bijodiversità, u l-implimentazzjoni tal-miri ta' newtralità karbonika ta' Malta, permezz ta' soluzzjonijiet ibbażati fuq in-natura kif ukoll fuq it-teknoloġija.

Fil-qalba ta' pajjiż reżiljenti hemm sens qawwi ta' **Identità Nazzjonali**. Malta se tinvesti fil-preservazzjoni u s-saħħa tal-assi kulturali u storiċi tagħha, issaħħa is-sigurtà diġitali u ċivika, u terġa' tibni l-fiduċja pubblika permezz tat-trasparenza, il-partecipazzjoni u l-kontabbiltà.

Pilastru 4: Użu Intelligenti tal-Art u l-Baħar

L-art u l-ispazju marittimu limitat ta' Malta jinħtieġu ppjanar bir-reqqa u b'viżjoni fit-tul, biex jiġi bbilanċjat l-iżvilupp mal-protezzjoni ambjentali u l-benesseri fit-tul. Dan il-pilastru jiffoka fuq l-użu intelligenti kemm tal-art, kif ukoll tal-baħar, sabiex l-iżvilupp jirrispetta l-kapaċità ġeografika tal-pajjiż filwaqt li jtejjeb il-kwalità tal-ħajja.

Fl-Ippjanar Urban, l-għan hu li jiġu promossi prattiki arkitettoniċi sostenibbli u li l-użu tal-art jiġi allokat b'mod strateġiku biex jissatħu komunitajiet kompatti u abitabbli. L-iżvilupp se jkun iggwidat minn pjanijiet spazjali fit-tul li jagħtu prijorità lill-funzjonalità, ir-reżiljenza u l-armonija viżiva.

Permezz tal-inizjattiva **Green Malta**, il-pajjiż se jkompli jaħdem biex jespandi l-ispazji ħodor urbani u rurali, jipproteġi l-art agrikola mill-iżvilupp eċċessiv, u jappoġġja t-tranżizzjoni lejn karburanti aktar nodfa — inkluż l-introduzzjoni tal-bijokarburanti — biex titnaqqas il-pressjoni fuq l-ambjent u tiżdied il-bijodiversità.

Malta se teżamina wkoll b'kawtela **proġetti ta' Reklamazzjoni tal-Art** li għeruqhom jinsab f'valutazzjonijiet ekonomiċi u ambjentali sodi. Dan jiżgura li dawn l-interventi joffru valur pubbliku fit-tul u jkunu allinjati mal-miri tas-sostenibbiltà.

Fatturi Abilitanti

Il-kisba tal-viżjoni fit-tul ta' Malta teħtieġ aktar minn għanijiet strateġiċi — hija dipendenti fuq is-sistemi u l-għodod li jappoġġjaw l-implimentazzjoni tagħhom. Erba' fatturi ewlenin se jservu bħala pedament għal progress sostnut fost il-pilastri kollha:

Il-Politika u l-Governanza se jsiru aktar adattabbli, u mmexxija mid-data. Il-qafas regolatorju se jkun iddisinjat biex jirrispondi malajr għal sfidi u opportunitajiet emergenti, filwaqt li jiżgura t-trasparenza, ir-responsabbiltà u l-involvement wiesa' tal-partijiet interessati.

Il-Finanzjament se jiġi allokat b'mod strateġiku biex jappoġġja inizzjattivi ewlenin, jiggarrantixxi l-kontinwità operattiva u jimmassimizza l-impatt tal-investiment pubbliku. Dan jinkludi l-użu ta' fondi Ewropej u sorsi ta' finanzjament mis-settur privat meta meħtieġ.

It-Trasformazzjoni Diġitali se sservi bħala katalist essenzjali, b'investimenti fl-infrastruttura tat-tip digital twin, espansjoni tas-servizzi tal-eGovernment, u l-użu ta' teknoloġiji bħall-intelliġenza artifiċjali u l-blockchain biex jissahħu t-trasparenza, it-traċċabbiltà u s-sostenibbiltà ambjentali.

Fl-aħħar nett, il-**Brand Maltija** se tiġi aġġornata u promossa b'mod attiv biex tirrifletti l-identità ta' Malta bħala destinazzjoni innovattiva, responsabbli mill-perspettiva ambjentali, u ta' kwalità għolja — inkwantu ta' talent kif ukoll investiment. Din in-narrattiva se tkun msejsa fuq l-awtentiċità, u allinjata mal-valuri tal-Viżjoni.

Miri Ewlenin u Ambizzjonijiet Nazzjonali

Il-Viżjoni għal Malta 2050 tidentifika numru ta' miri nazzjonali għall-2035 u l-2050.

Sal-2035, Malta għandha l-għan li tidhol fost l-aqwa 20 pajjiż fid-dinja fl-Indiċi tal-Iżvilupp tal-Bniedem (Human Development Index).

Sal-2050, Malta timmira li tkun fost l-aqwa 10 pajjiżi globalment.

Id-dhul medju disponibbli mistenni jilhaq **135% tal-medja tal-UE27** sal-2050, minn **93% fl-2023**.

Barra minn hekk, Malta qed taspira li tkun **fost l-aqwa ħames pajjiżi tal-UE** f'termini ta' **sodisfazzjon ġenerali bil-ħajja** — indikatur li jinkludi l-benesseri personali, is-sigurtà finanzjarja, il-bilanċ bejn ix-xogħol u l-ħajja, u l-koeżjoni soċjali.

Biex jintlaħqu dawn l-għanijiet, il-Viżjoni tidentifika titjib fil-longevità, fil-livell edukattiv, u fid-distribuzzjoni tad-dhul. Ġew stabbiliti parametri speċifiċi f'kull qasam ewlieni, inkluż tnaqqis tal-faqar fl-enerġija, titjib fis-saħħa pubblika u żieda fil-partecipazzjoni fil-forza tax-xogħol.

Pjan ta' Implimentazzjoni u Governanza

Il-Viżjoni għal Malta 2050 se tkun issorveljata minn **Uffiċċju ddedikat għall-Ġestjoni tal-Programm (PMO)**, b'mandat ta' koordinament interministerjali, monitoraġġ tal-progress u rappurtaġġ trasparenti. L-ewwel xhur se jkunu ddedikati sabiex dan l-Uffiċċju jsir operattiv, jallinja l-inizjattivi settorjali eżistenti mal-Viżjoni, u jistabbilixxi dashboard nazzjonali biex jitkejjel il-progress abbażi ta' indikaturi ewlenin tal-prestazzjoni.

Il-pjan ta' implimentazzjoni jinkludi **approċċ gradwali li jestendi sal-2050**, b'miri ewlenin li jridu jinkisbu sal-2030 u l-2035. L-inizjattivi strateġiċi jiġu mqassmin skont l-iskeda tal-iżvilupp tagħhom u l-impatt mistenni fuq il-kwalità tal-ħajja. Dan jiżgura li l-azzjonijiet bikrin iwasslu għal titjib konkret, filwaqt li jitqiegħdu l-pedamenti għal trasformazzjoni sistematika.

Konkluzjoni u T-Triq 'il Quddiem

Il-Viżjoni għal Malta 2050 mhijiex sostitut għall-istrateġiji settorjali iżda **gabra ta' dawn taħt saqaf unifikanti** li ttiprovdi koerenza u direzzjoni fit-tul. Is-suċċess tagħha jiddependi fuq **sħubija nazzjonali wiesgħa**, kollaborazzjoni bejn is-setturi kollha, u l-ħila li tibqa' flessibbli quddiem inċertezzi futuri.

Fl-aħħar mill-aħħar, din il-Viżjoni għandha l-għan li **televa l-mudell ta' żvilupp ta' Malta** għal futur aktar sostenibbli, inklussiv u prosperu bit-tqegħid tal-**kwalità tal-ħajja fil-qofol** ta' kollox.

It-triq 'il quddiem tinħtieġ ambizzjoni, konsistenza u kuraġġ. B'viżjoni ċara u b'rieda kollettiva sabiex din tiġi rrealizzata, Malta tinsab f'pożizzjoni tajba ħafna biex **tiffjorixxi u żżid tirnexxi fid-deċennji li ġejjin**.

Vizjoni Malta 2050 Miri 2035

Dokument ta' Konsultazzjoni Pubblika

APRIL, 2025

Is-6 pedamenti ewlenin fl-iżvilupp tal-Viżjoni Malta 2050

Makro-tendenzi globali

15-il makro-tendenza l-iktar relevanti għal Malta b'rabta mat-thedd id u l-opportunitajiet

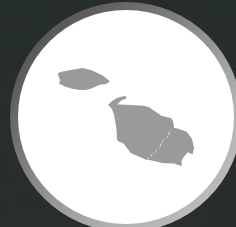
Il-Qofol ta' Viżjonijiet nazzjonali

Għarfien miksub mill-Viżjonijiet ta' pajjiżi oħrajn

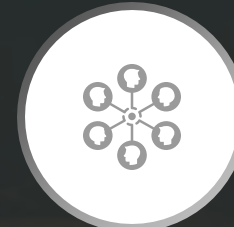
Status Quo – Strategiji settorjali

55+ prijarità u 1800+ inizjattiva mmissla mill-istrategiji settorjali eżistenti Maltin

Analizi tas-Sentiment

Analizi tas-sentiment tač-čittadini u s-settur privat

Workshop ta' viżjonar

Il-gawhar uniči Maltin, is-suggerimenti tal-azzjonijiet futuri u l-proposti tal-viżjoni

Il-Viżjoni aktar fil-fond

L-approfondità settorja u workshops tematiči li jinvolvu lis-settur privat, rappreżentanti, u esper

— Il-pass li jmiss —

Il-pedamenti ewlenin – Il-Makro-Tendenzi

Fost it-tendenzi globali li qegħdin jagħgnu d-dinamiċi globali, 15 minnhom huma l-aktar relevanti għal Malta

Bidla dejjem tiżdied favur **il-privatizzazzjoni**, flimkien ma' telf ta' **fiduċja fl-istituzzjonijiet**

Bidliet fid-dinamiċi tal-**popolazzjoni**, bħall-popolazzjoni li qed tixjieħ, l-urbanizzazzjoni, u ż-żieda fid-diversità qed **jitransformaw ekosistemi globali**

Impatti li qegħdin dejjem jiżdiedu kkawżati mit-tibdil fil-klima, it-telfien tal-bijodiversità, u t-tniġgiż, li qegħdin iqanqlu l-htieġa ta' prattiċi u politiki sostenibbli

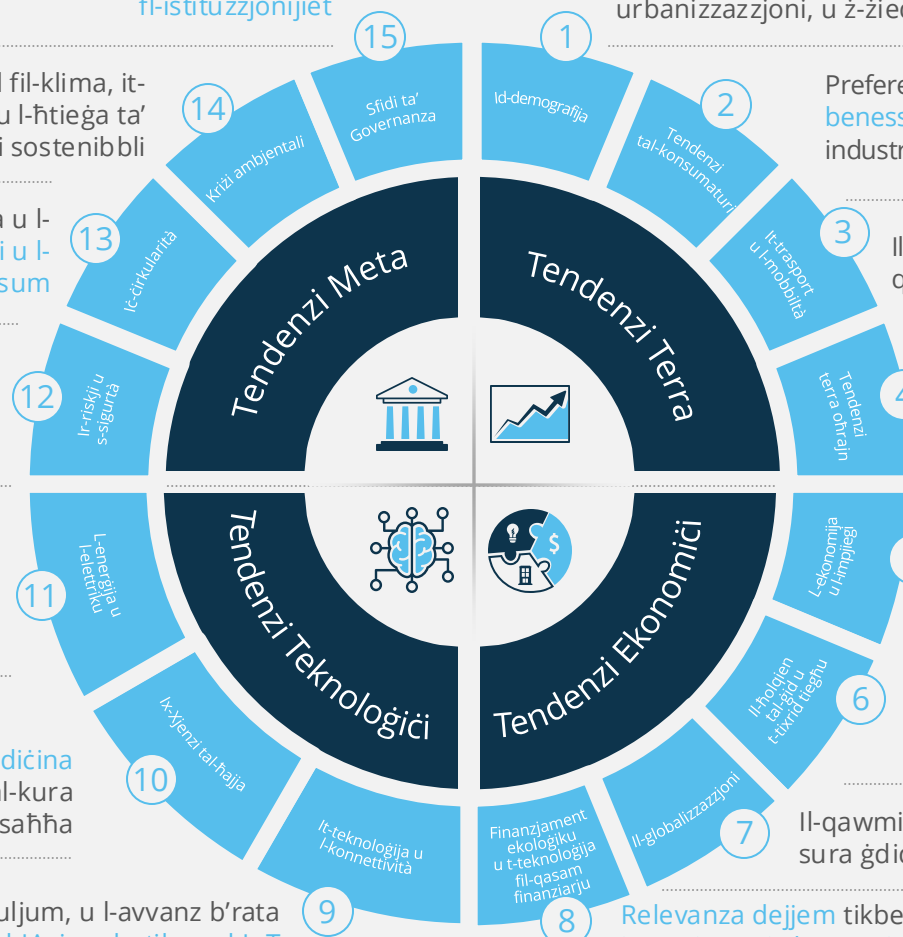
Iż-żieda fil-pressjoni fuq riżorsi naturali bħall-ilma u l-materjali kkawżata minn **żieda fil-popolazzjoni u l-konsum**

It-theddid dejjem jiżdied minn attakki ċibernetiċi li qegħdin jagħtu dehra ġdida lill-miżuri ta' sigurtà globali

Qalba għal sorsi ta' **enerġija rinnovabbli, sistemi ta' distribuzzjoni intelligenti, u sistemi ta' enerġija iktar effiċjenti** b'rispons għat-tibdil fil-klima

Il-progress fis-saħħa digitali, il-ġenomika, u l-mediċina ppersonalizzata qegħdin jirrevoluzzjonaw l-għoti tal-kura tas-saħħa

Tibdil fl-operat tal-industrija u kif tiżvolgi l-ħajja ta' kuljum, u l-avanz b'rata mgħaġġla **tal-progress fl-oqsma tal-IA, ir-robotika, u l-IoT**

Preferenzi li qegħdin jevolvu favur **prodotti ppersonalizzati, il-benesseri, u esperjenzi digitali**, li qegħdin jagħtu sura ġdida lill-industrija u l-interazzjoni tan-nies mal-prodotti u s-servizzi

Il-qalba għal **soluzzjonijiet intelligenti, sostenibbli u elettrici** li qegħdin jirridefinixxu kif jiċċaqalqu n-nies u l-prodotti

Bidla fil-valuri u fl-imġiba li qed tħalli **effett fuq l-istil ta' ħajja u n-negozju**

It-tkabbir fis-servizzi offruti, il-komoditajiet, u t-taqbida għall-aqwa talenti fi ħdan is-swieq tax-xogħol qegħdin jaffettwaw **il-mudelli tan-negozju**

It-twessigħ tad-disparità fil-għid u ż-żieda fl-influenza ta' gganti digitali u teknoloġiċi bħala ċentri godda ta' poter ekonomiku

Il-qawmien tal-Afrika u ta' **ekonomiji emergenti** li qegħdin jagħtu sura ġdida lis-swieq finanzjarji u l-kompetizzjoni

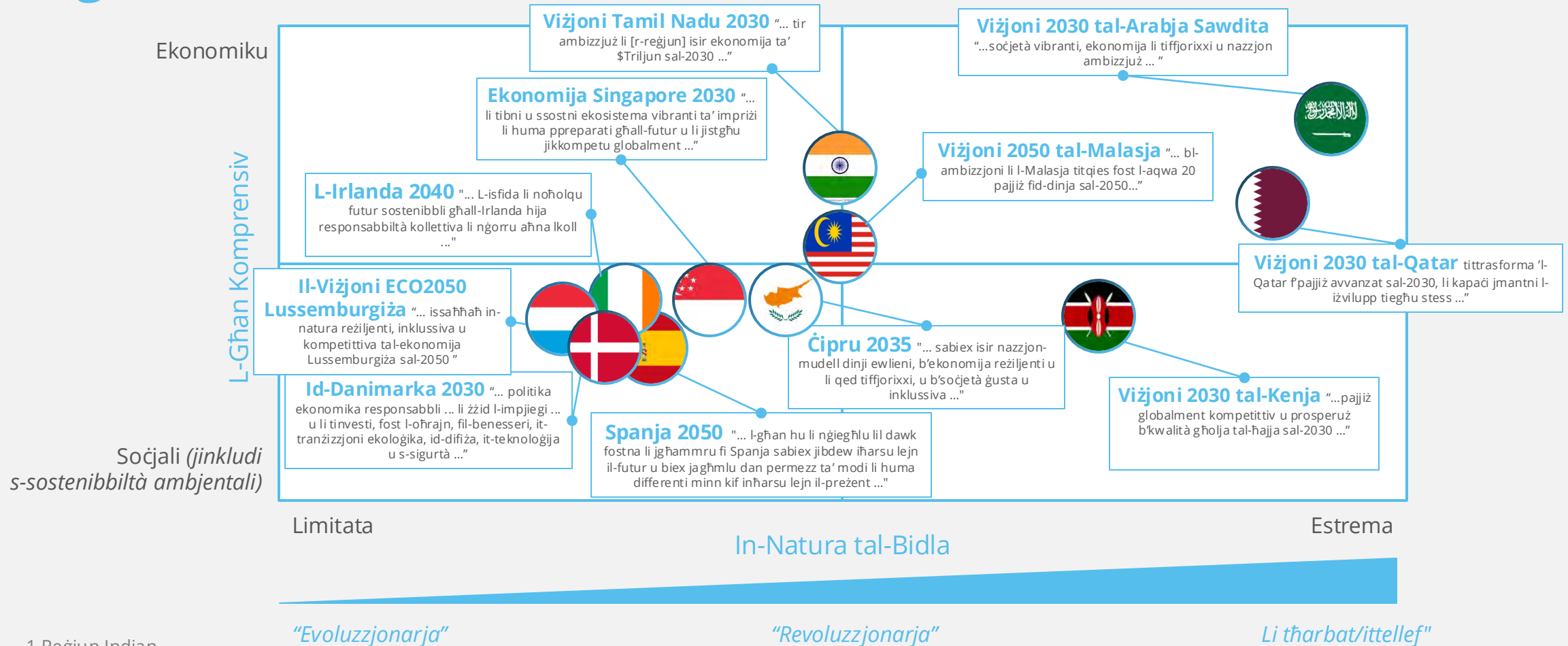
Relevanza dejjem tikber ta' finanzjament sostenibbli, muniti digitali, u investimenti alternattivi li qegħdin jagħtu dehra ġdida lix-xenarju finanzjarju globali

Il-pedamenti ewlenin – Viżjonijiet Nazżjonali

Pajjiżi diversi jistgħu jsegwu rotot differenti fl-iżvilupp tal-Viżjoni tagħhom. Dawn jitfasslu skont l-ambizzjonijiet għolja tagħhom.

Illustrattiv

Il-pedamenti ewlenin – Strategiji settorjali

L-iwvalidar tal-assessjar tal-istatus quo tlesta

- Ġew analizzati 30+ viżjoni kurrenti u strategija
- Saru 20+ intervista ma' għadd ta' partijiet interessati

- Ġew analizzati 1800+ inizjattiva u mira
- 90 makro-inizjattiva

Ingabru taħt qafas komuni
90 makro-inizjattiva

Il-pedamenti ewlenin – Analizi tas-Sentiment

L-analizi tas-sentiment twettqet billi nstemgħet il-vuċi taċ-ċittadini Maltin u tal-kapijiet tan-negożji

Ċittadini

Objettivi

Il-ġbir tal-perspettivi u l-opinjoni taċ-ċittadini dwar Malta llum, u l-Viżjoni Malta għall-futur

Parteċipanti

- ~30 ċittadin Malti (Gruppi Fokus)
- ~ 1000 ċittadin Malti (Stħarriġ ta' Opinjoni)

Temi Ewlenin

- **L-identità** nazzjonali u l-orgolju
- **Kwistjonijiet** kurrenti
- Ir-responsabbiltà u **l-fiduċja**
- **Viżjoni għall-2050**

Kapijiet tan-negożji

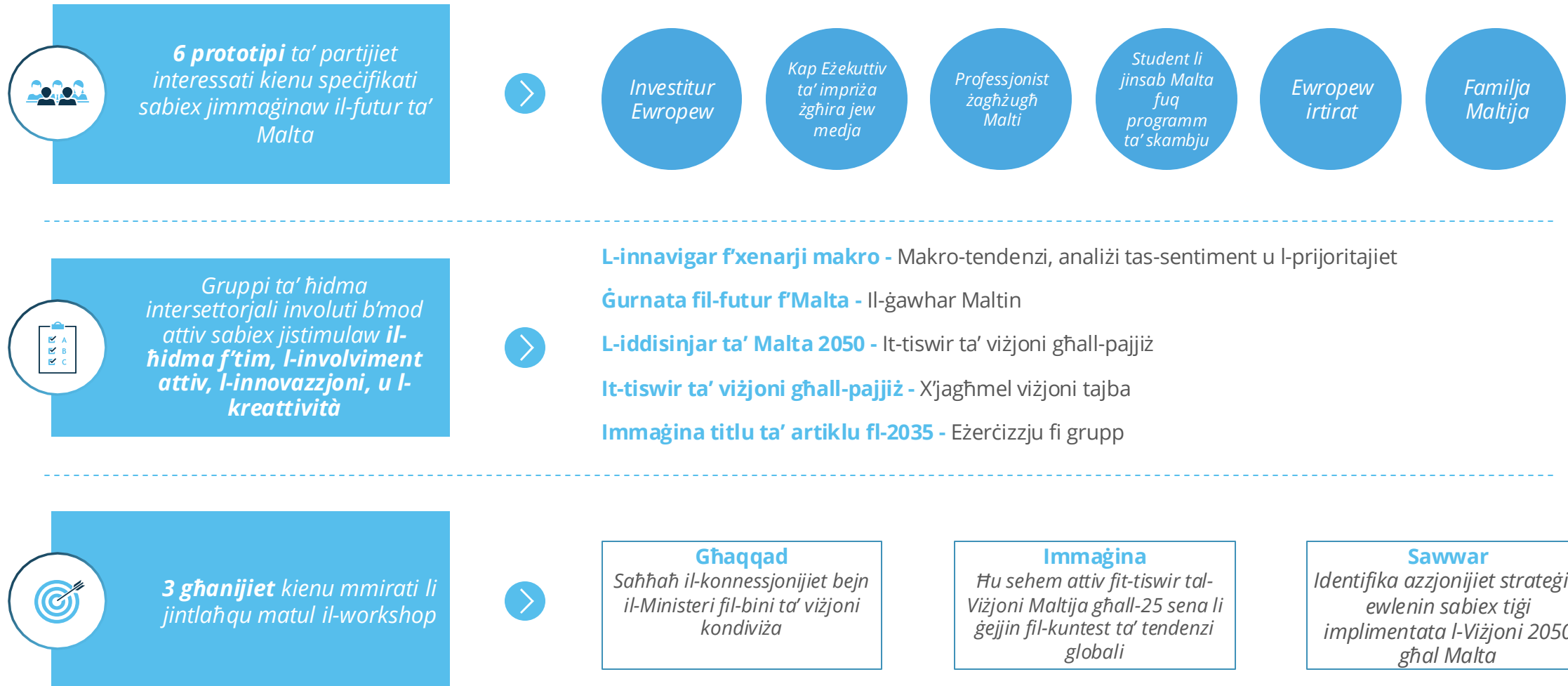
L-identifikar tal-perspettivi u l-opinjoni tal-kapijiet tan-negożji mlaħħqin tal-pajjiż

- ~20 rappreżentant tan-negożji mqassmin f'2 gruppi

- **Il-vantaġġi u l-iżvantaġġi** li tmexxi **negozju** ġewwa Malta
- **Il-prijoritajiet** ewlenin li jinħtieġu **bidla**
- Ir-responsabbiltà u **l-fiduċja**
- **L-elementi ta' suċċess** fi **ħdan il-Viżjoni**

50+ rappreżentant minn Aġenziji Governattivi u pubbliċi pparteċipaw f'workshop ta' ġurnata sabiex flimkien jimmaginaw il-futur ta' Malta

Konsultazzjonijiet

**Laqgħat plenarji
mal-MCESD**

18 ta'
Ottubru,
2024

9 ta'
Diċembru,
2024
(inkluż Task
Force)

27 ta' Frar,
2025

17 ta'
Diċembru,
2025 –
MCESD Task
Force

**Konsultazzjonijiet ma'
individwi interessati**

– Il-Union Haddiema Magħqudin, il-Kamra tan-Negozji Żgħar u Medji, il-Kunsill Reġjonali ta' Għawdex, l-Assoċjazzjoni Maltja tal-Lukandi u r-Ristoranti, il-Kumitat tas-Socjetà Ċivili, il-Konfederazzjoni tat-Trade Unions Maltin, il-Kamra tal-Kummerċ, il-General Workers' Union, il-Forum Unions Maltin (For.U.M.), l-Assoċjazzjoni Maltja ta' Min iħaddem

**Konsultazzjonijiet ewlenin
oħrajn**

**Il-Partit tal-Oppożizzjoni
(il-Partit Nazzjonalista)**

**Il-Kunsill Nazzjonali
taż-Żgħażaġħ**

ENVISION2050

Viżjoni Malta 2050

Stqarrija

“Nazzjon sikur u reżiljenti, ispirat mill-wirt tiegħu u mmexxi mill-progress, li jippromwovi **kwalità ta' ħajja sana għal kulħadd**”

Pilastr

Tkabbir Ekonomiku Sostenibbli

L-allokazzjoni ta' riżorsi speċifiċi f'setturi ta' valur miżjud għoli b'impenn lejn il-kwalità fuq il-kwantità, b'fokus fuq l-ekonomiji ekoloġiċi, kemm ħodor u blu

Servizzi Aċċessibbli u li jqiegħdu liċ-ċittadin fiċ-ċentru

Servizzi sostenibbli u affordabbli sabiex titrawwem soċjetà inklussiva u li qed tiffjorixxi, bi standards ta' għajxien għoli

Pajjiż Reżiljenti u Sistema ta' Edukazzjoni Moderna

L-immaniġġjar strateġiku tal-poter u r-riżorsi umani sabiex jiġu żgurati l-adattabbiltà u t-tnejjija għall-futur

Użu Intelligenti tal-Art u l-Baħar

L-immaniġġjar tal-beni naturali sabiex jiġu żgurati l-bilanċ ekoloġiku u l-prospertà nazzjonali fit-tul

Fatturi Abilitanti

It-Tfassil ta' politika u l-Governanza: Il-ħolqien ta' politiki progressivi, robusti, inklussivi, u adattabbli li jallinjaw mal-miri nazzjonali

Il-Finanzjament: L-iżgurar u l-allokar ta' riżorsi finanzjarji sabiex jiġu xprunati t-tkabbir sostenibbli u l-innovazzjoni

Id-Diġitalizzazzjoni: L-ingranagġ tal-iktar teknoloġija moderna biex itejbu l-effiċjenza, il-konnettività, u l-kompetizzjoni fost is-setturi kollha

Il-Brand Maltija: Il-ħolqien ta' brand Maltija komprensiva, ħolistika, u li tappella għal kulħadd

KWALITÀ TA' HAJJA SANA GĦAL KULHADD

TKABBIR EKONOMIKU SOSTENIBBLI

SERVIZZI AĊĊESSIBBLI U LI JQIEGĦDU LIĊ-ĊITTADIN FIĊ-ĊENTRU

PAJJIŻ REŻILJENTI U SISTEMA TA' EDUKAZZJONI MODERNA

UŻU INTELLIGENTI TAL-ART U L-BAĦAR

FATTURI ABILITANTI

Il-gwida primarja: Kwalità ta' ħajja sana għal kulħadd

Ir-Rapport tal-Iżvilupp Uman

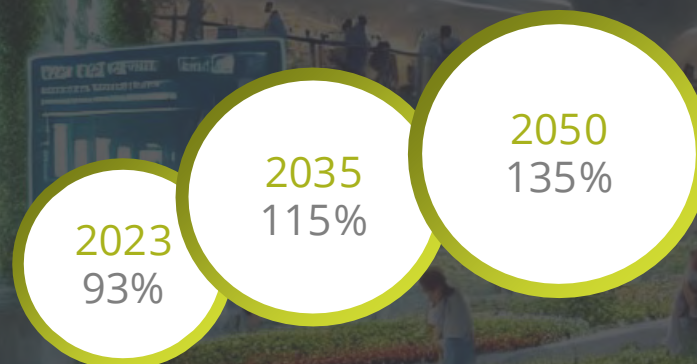

4 motivazzjonijiet ewlenin

- Il-longevità
- L-edukazzjoni – it-tagħlim mistenni
- L-edukazzjoni – it-tagħlim medju
- Id-dħul

Id-Dħul Disponibbli Medju tal-UE27

6 motivazzjonijiet ewlenin

- Il-pagi u s-salarji
- Id-dħul ta' min jaħdem għal rasu
- Id-dħul mill-propjetà
- Pagamenti soċjali
- It-taxxi
- Il-Kontribuzzjonijiet tas-Sigurtà Soċjali

L-esperjenza ingenerali tal-ħajja

5 motivazzjonijiet ewlenin

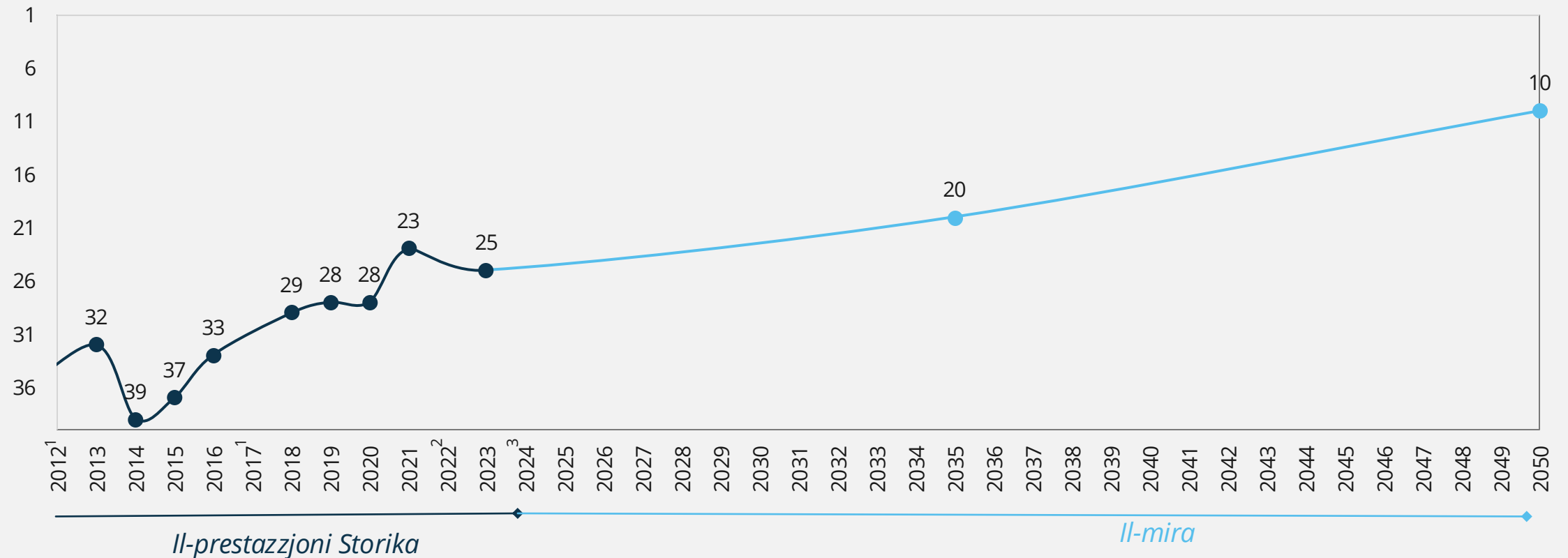
- Sodisfazzjon bil-ħajja ingenerali
- Il-qagħda finanzjarja
- Sodisfazzjon fl-impjieg
- Il-Bilanċ bejn ix-xogħol u l-ħajja
- Relazzjonijiet personali

L-Indiċi tal-Iżvilupp Uman

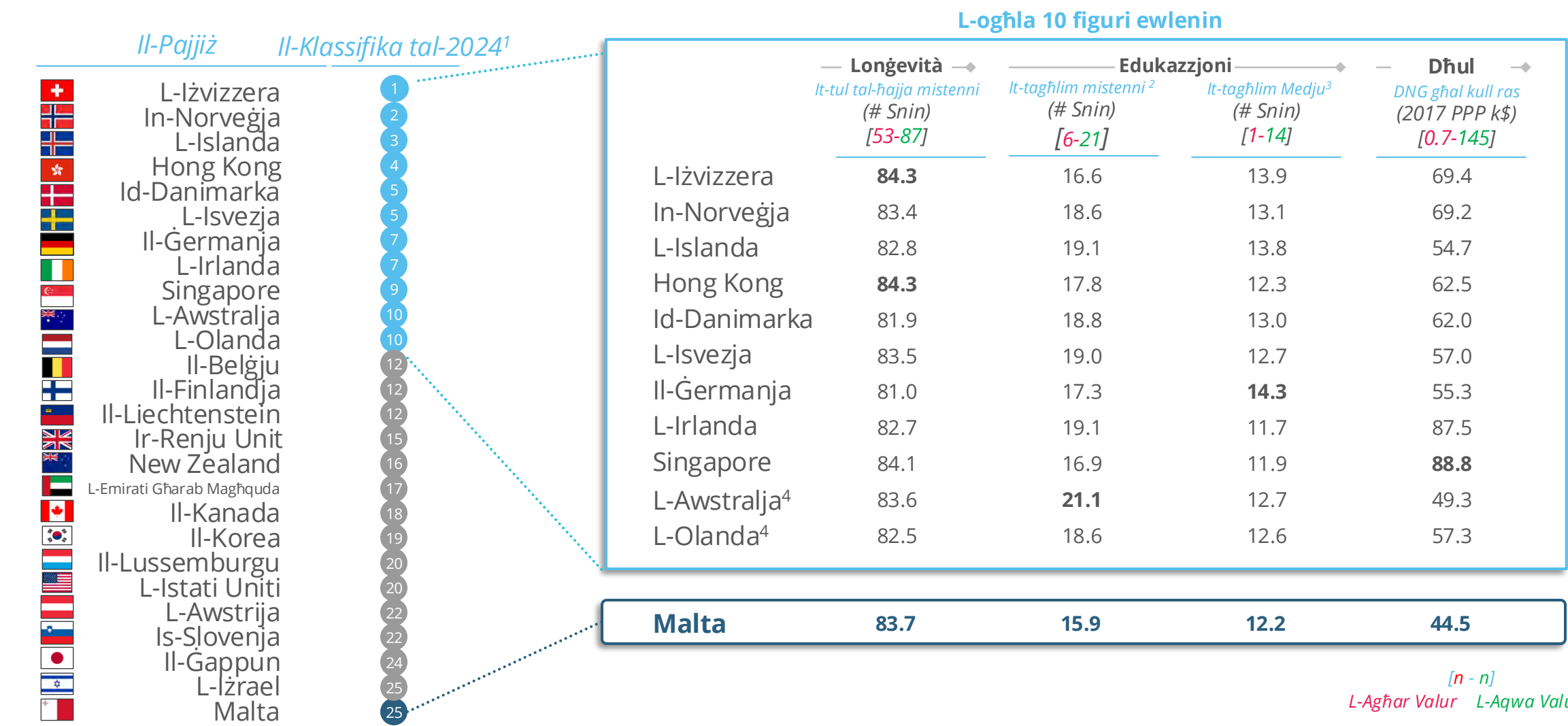
L-Evoluzzjoni klassifikatorja ta' Malta

Il-klassifika ta' sena b'sena tal-Indiċi tal-Iżvilupp Uman
(2012-2050)

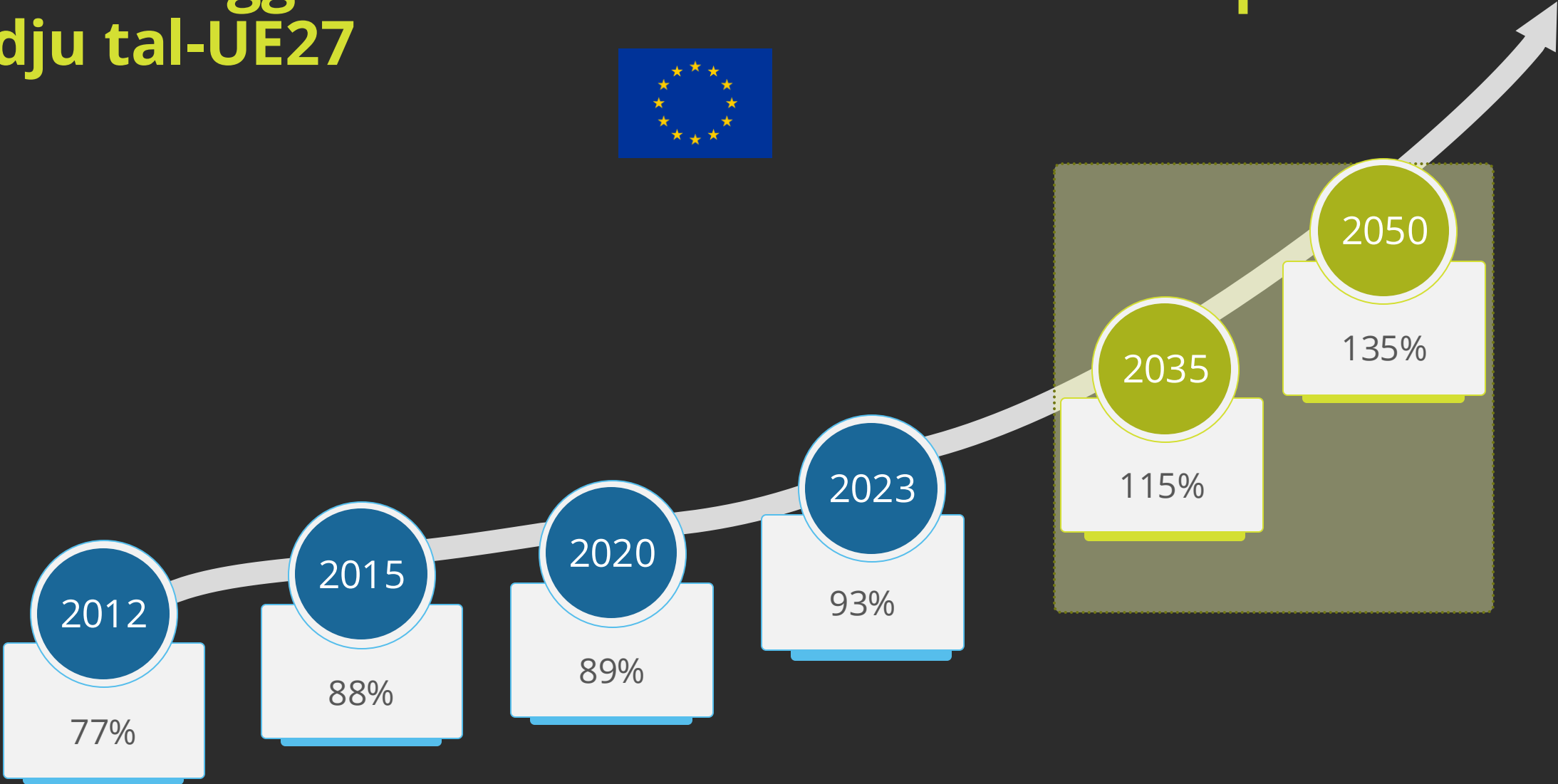
Nota: Is-sena tikkorrispondi għas-sena tal-pubblikazzjoni tar-rapport tal-Iżvilupp Uman. 1. Ir-Rapporti għall-2012 u l-2017 mhumiex disponibbli. 2. Id-data marbuta mal-2022 hija nieqsa, għadarba s-sena 2021 tirrappreżenta d-data tal-2021/2022. 3. Id-data marbuta mal-2024 hija nieqsa, għadarba s-sena 2023 tirrappreżenta d-data tal-2023/2024. Sorsi: Ir-Rapport tal-Iżvilupp Uman; Analizi ta' studju ta' każijiet partikolari

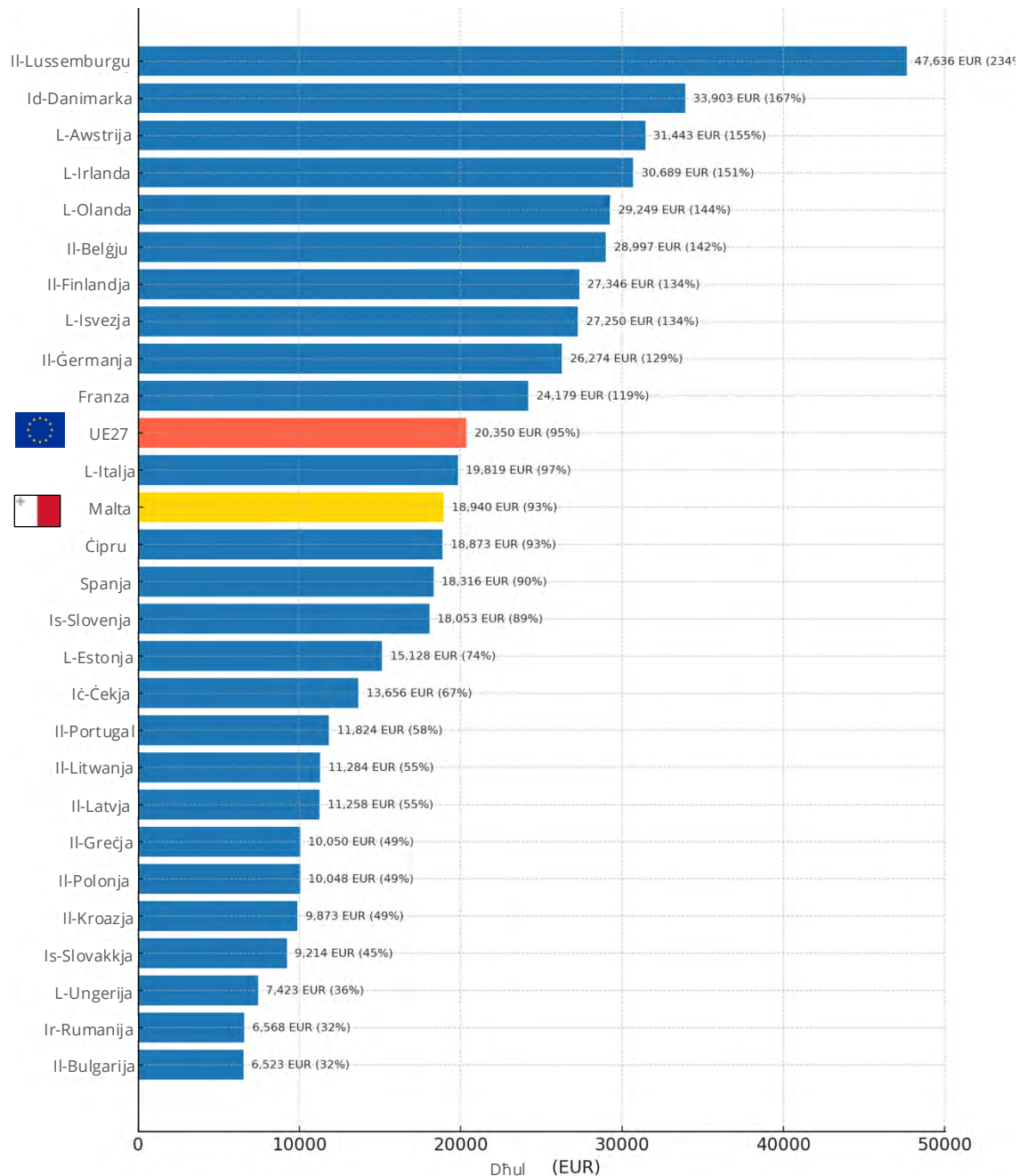
Il-longevità, l-edukazzjoni u d-dħul ras għal ras bħala l-muturi ewlenin biex jitjieb l-indiċi tal-iżvilupp uman.

1. Il-Klassifika ta' 193 pajjiż, b'punteggi li jvarjaw bejn 0.38 (Is-Somalja, fil-193 post) sa 0.97 (L-Iżvizzera, fl-ewwel post). 2. In-numru ta' snin ta' tagħlim li tfal tal-età skola għandhom jistennew li jirċievu, jekk il-patterns prevalenti ta' rati ta' kitba fl-iskejjel skont l-età speċifika jippersistu matul il-ħajja tat-tfal. 3. In-numru medju ta' snin ta' edukazzjoni li jirċievu nies li għandhom 'il fuq minn 25 u iktar minn 4 snin. 4. Ex-aequo. Sors: L-Iżvilupp Uman

Il-persentaġġ ta' Malta b'rabta mad-Dħul Disponibbli Medju tal-UE27

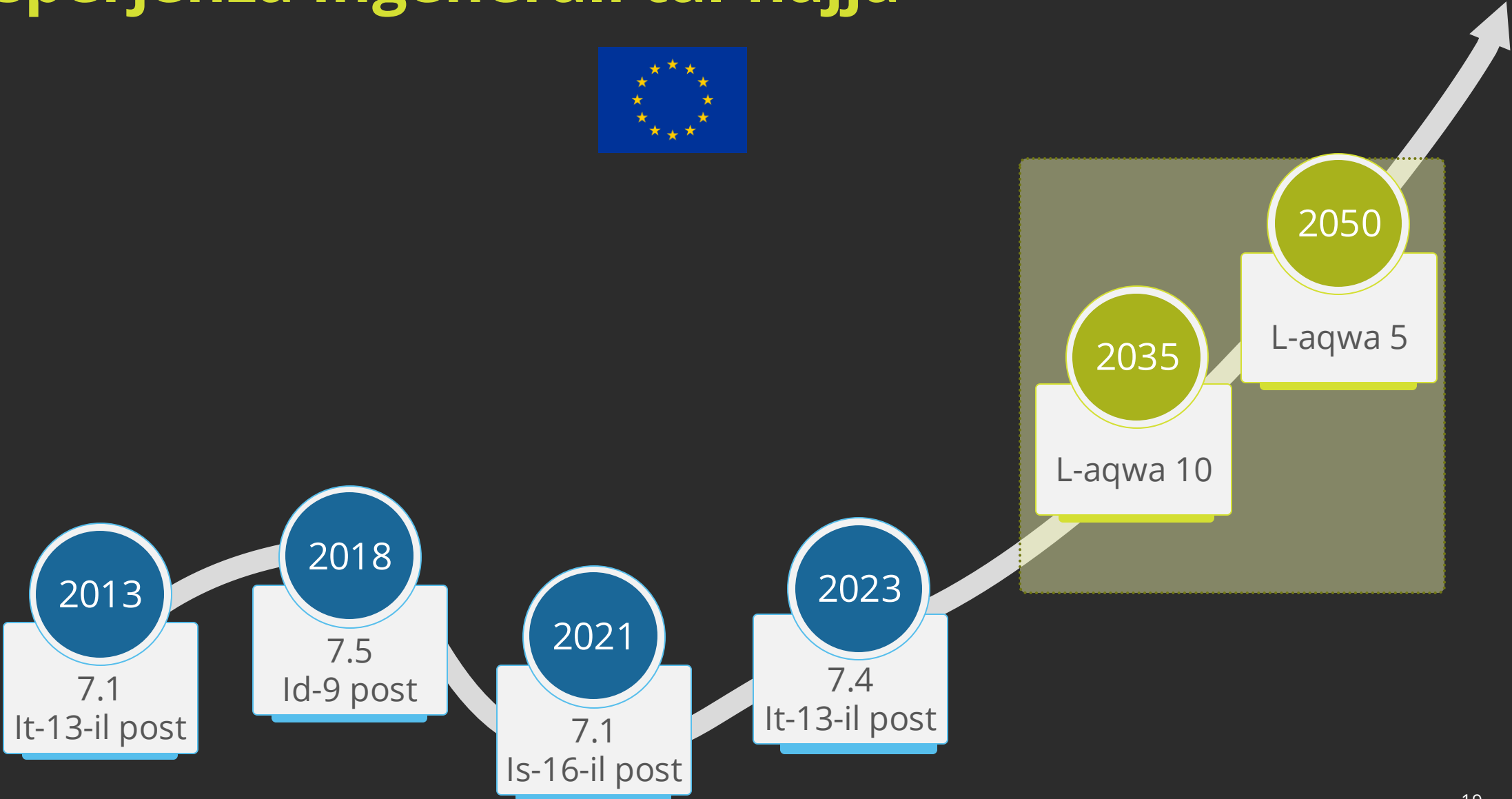

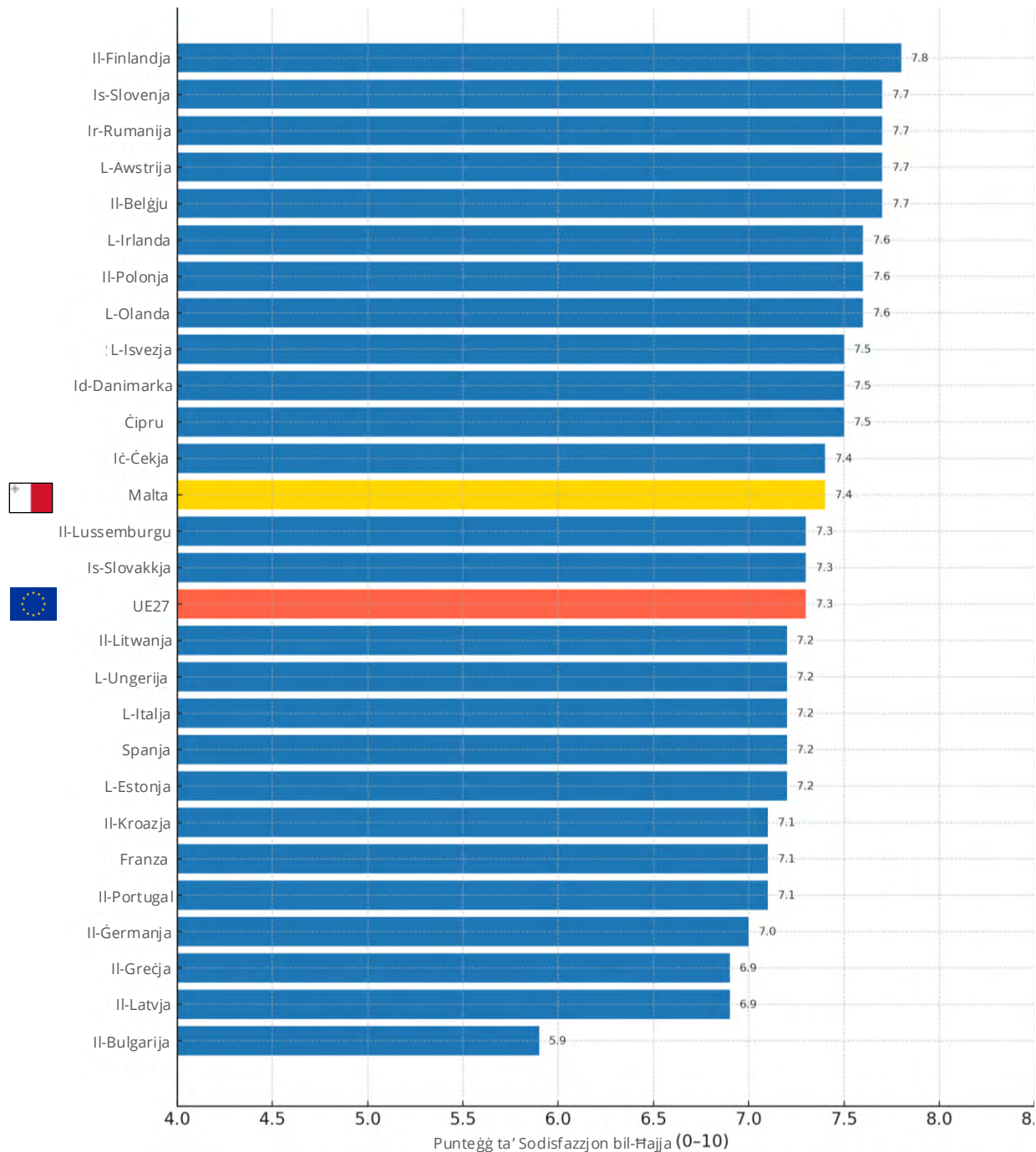
Id-Dħul Disponibbli Medju jirrappreżenta l-punt medju tad-distribuzzjoni tad-dħul, fejn nofs il-popolazzjoni taqla' iktar, u n-nofs l-ieħor jaqla' inqas. Dan ma tantx huwa affettwat minn riżultati li jistgħu jvarjaw ħafna minn oħrajn fl-istess kampjun u għaldaqstant huwa sikwit ikkunsidrat bħala indikatur aħjar minn dak tad-dħul tipiku.

Dħul medju ogħla generalment jindika ekonomija iktar prosperuża/għanja.

Fl-2023, Malta kellha medja ftit inqas minn dak tal-UE27.

L-esperjenza ingenerali tal-ħajja

Il-qafas ta' Indikaturi tal-Kwalità tal-Ħajja huwa strutturat abbażi ta' 9 dimensjonijiet li flimkien jipprovdu x-xenarju ħolistiku tal-benesseri fi ħdan l-UE

Malta tinsab fit-13-il post, ftit 'il fuq mill-medja tal-UE27

KWALITÀ TA' HAJJA SANA GĦAL KULHADD

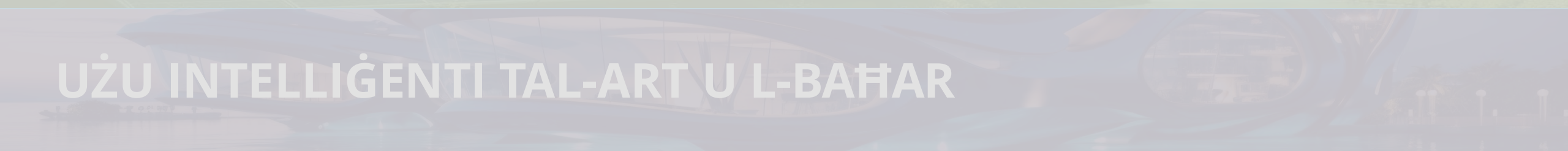
TKABBIR EKONOMIKU SOSTENIBBLI

SERVIZZI AĊĊESSIBBLI U LI JQIEGĦDU LIĊ-ĊITTADIN FIĊ-ĊENTRU

PAJJIŻ REŻILJENTI U SISTEMA TA' EDUKAZZJONI MODERNA

UŻU INTELLIGENTI TAL-ART U L-BAĦAR

FATTURI ABILITANTI

Tkabbir Ekonomiku Sostenibbli

L-allokazżjoni ta' riżorsi speċifiċi f'setturi ta' **valur miżjud għoli**

Impenn lejn **il-kwalità fuq il-kwantità**, b'fokus fuq l-ekonomiji ekoloġiċi, **kemm ħodor u blu**

Nikkonsolidaw

- Tkabbir sostenibbli f'setturi strateġiċi maturi: **Turiżmu, Gaming**

Naċċelleraw

- Setturi ta' potenzjal għoli: **L-industrija marittima u tat-tbaħħir, is-Servizzi Finanzjarji, u l-Avjazzjoni**

Nittrasformaw

- L-industrija tal-manifattura kollha lejn **Industrija 4.0** u 'l hinn, b'fokus fuq: **il-farmaċewtika u s-semikondutturi**

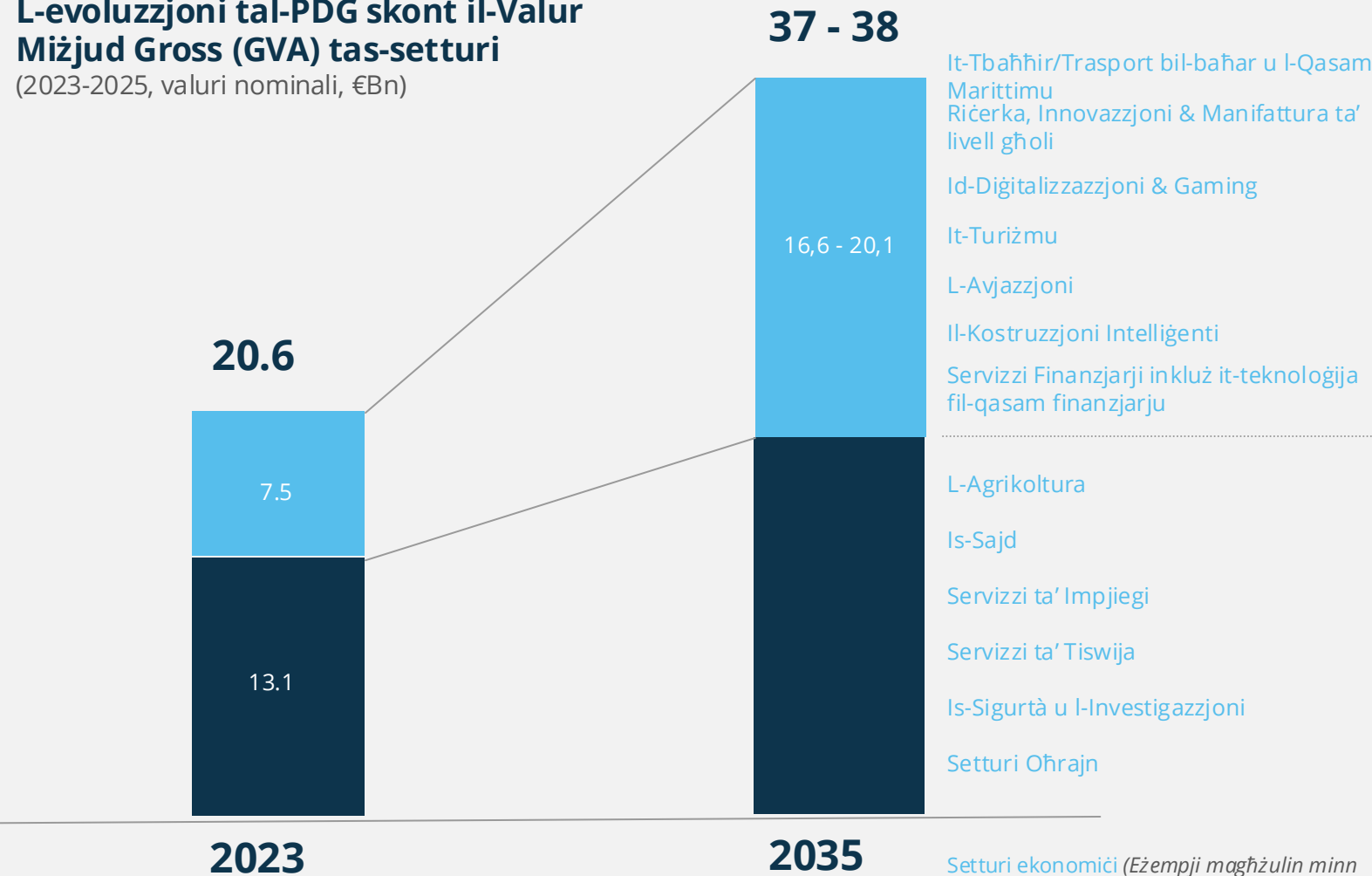
Nimmanigġjaw

- Operat eċċellenti mill-faži tal-ippjanar sal-eżekuzzjoni fil-qasam **tal-kostruzzjoni**

Tkabbir fil-PDG iffukat fuq 7 setturi

L-evoluzzjoni tal-PDG skont il-Valur Miżjud Gross (GVA) tas-setturi
(2023-2025, valuri nominali, €Bn)

Tkabbir 2023-2035

(~€7Bn vs. ~€18Bn)

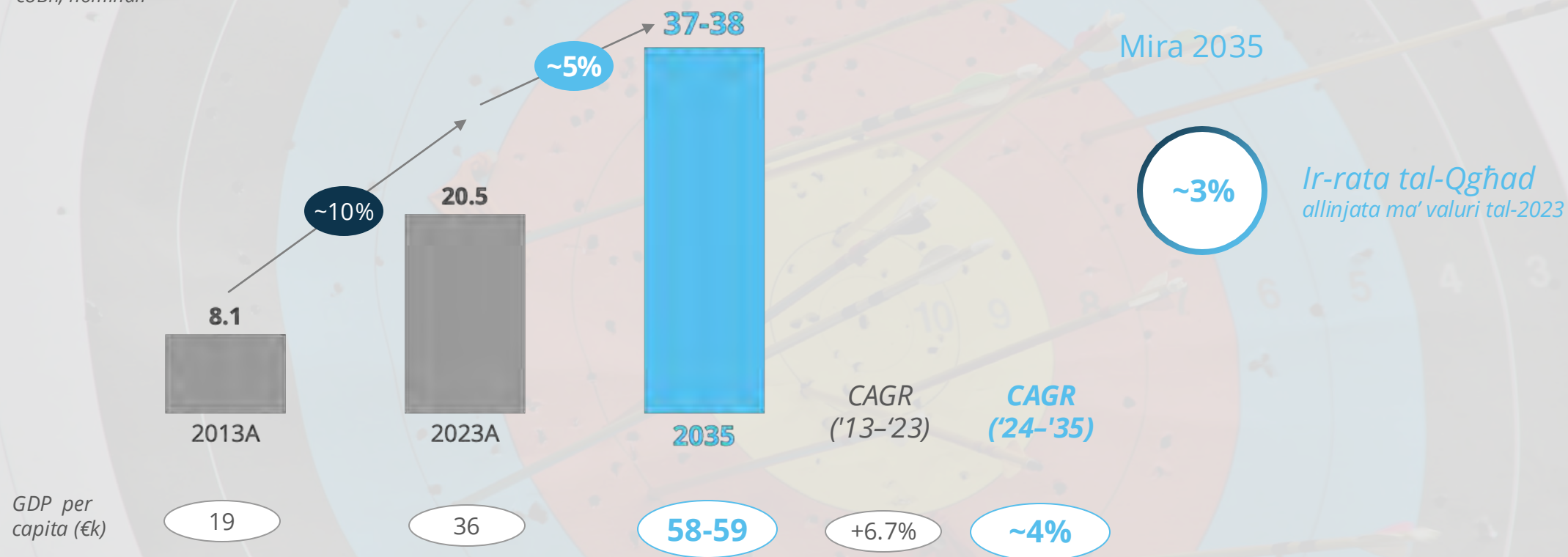
(~€13Bn vs. ~up to €20Bn)

Setturi ekonomiċi (Eżempji magħżulin minn proġetti ta' Riċerka u Innovazzjoni)

2035: Ix-Xenarji immaginati jbassru – **5% tal-PDG**, skont ir-Rata ta' Tkabbir Annwali Kompost (CAGR)

It-tendenza storika tal-PDG

€8Bn, nominali

Ekonomija Blu/Marittima

"L-użu sostenibbli tar-rizorsi marittimi għat-tkabbir ekonomiku li fl-istess waqt jippreserva s-saħħa tal-ekosistema marittima u kostali."

Sotto-setturi

- L-Akwakultura
- Energija li tiġgedded offshore
- It-trasport bil-baħar
- Id-difiża kostali u l-protezzjoni mill-għargħar
- L-ipproċessar tal-ħut u l-molluski
- L-estrazzjoni tal-ilma
- It-Turiżmu

11-il
Inizjattiva
identifikata
(minn 90)

Ekonomija Ħadra/Ekoloġika

"L-użu effiċjenti tar-rizorsi għall-iżvilupp li jnaqqsu l-emissjonijiet u li jiżguraw il-protezzjoni tal-ambjent."

Sotto-setturi

- L-Agrikultura
- Energija li tiġgedded
- It-trattament tal-iskart u r-riċiklaġġ
- Trasportazzjoni li tirrispetta l-ambjent
- Manifatturar ekoloġiku
- Il-Konservazzjoni tal-bijodiversità

24
Inizjattiva
identifikata
(minn 90)

It-Turizmu

Qalba għal offerta ta' **Turiżmu Premium** sabiex jiġi żgurat tkabbir sostenibbli

Miri 2035

Nefqa għal kull lejl
€275-285¹, vs €144 attwali, b'4.4-4.5M turist vs. 3.6M fl-2024

Il-kontribuzzjoni tas-settur²
€2.4-2.9Bn vs ~€1Bn attwali
6-7% GVA³ CAGR ('25-'35) vs
 ~8% - ir-Rata ta' Tkabbir Annwali Kompost (CAGR) ta' qabel ('14-'24)

Tkabbir sostenibbli fis-settur tat-turiżmu jrawwem offerta iktar Premium sabiex **jirribilanċjaw irwieħhom il-valur vs. il-volum**; L-iżvilupp ta' **attrazzjonijiet** (eż. konferenzi, festivals, esibizzjonijiet, ...), **akkomodazzjoni** (eż. lukandi/resorts 4-5*), u ekosistema ta' **servizzi/prodotti** (ristoranti, ħwienet, tours lokali, ...) biex nattiraw viżitaturi li jonfqu iżjed, bil-mira li n-nefqa għal kull lejl (btala u negozju) tallinja ma' dik ta' destinazzjonijiet Ewropej simili;

1. Valuri nominali. Il-valuri reali, mingħajr ma tikkunsidra l-inflazzjoni, huma ta' €220-230 il-lejl. 2. Mingħajr taxxi u sussidji. It-total tan-nefqa prevista tat-turisti fl-2035 huwa ta' €6.8-7.3Bn. 3. Il-Valur Miżjud Gross (GVA) jiġi kkalkulat billi jingħaddu l-valuri attribwiti għat-turiżmu fil-kategoriji H49, H50, I55, I56, N77, N79, R90, R91, R93 tan-NACE, għajr għall-H51 (Servizzi ta' Trasport bl-Ajru).
 Sorsi: NSO, MTA, Intervisti ma' esperti, Analizi ta' studju ta' każijiet partikolari

It-Turiżmu | Makro-Inizjattivi potenzjali ewlenin

Makro-Inizjattivi

1

It-tlaqqigħ ta' **laqgħat internazzjonali ta' valur ogħla** (eż., summits, fora) u l-ħolqien ta' **avvenimenti godda** li jorbtu mal-wirt Malti, il-kultura u ċerti niċeċ (eż., festivals, tournaments)

2

Il-bini ta' **faċilitajiet orjentati lejn it-turist** u l-iżvilupp ta' **attrazzjonijiet godda** sabiex jipprovdu offerta turistica komprensiva (eż., centru għall-konferenzi b'użu mifrux/varju/wiesa', parks ta' divertiment)

3

L-espansjoni ta' **akkomodazzjoni premium** u **bini mgħammar daqslikieku lukanda**; dan tal-aħħar japplika b'mod partikolari għal Għawdex (eż., Luxe Airbnb)

4

Id-dispożizzjoni ta' ekosistemi ta' **offerti ta' prodotti u servizzi Premium** (eż. ristoranti Michelin, ditti ta' kwalità għolja, tours lokali premium, servizzi VIP)

5

Żieda fl-offerti marbutin **mal-port tar-reġistrazzjoni** (eż., turisti Amerikani) u t-tisħiħ fil-konnettività bl-**ajru** u l-isfruttar tal-**pożizzjoni strateġika** ta' Malta

Gaming

It-tisħiħ tat-tmexxija fl-industrija tal-Gaming sabiex jiġu żgurati t-trasparenza, il-protezzjoni tal-gugaturi u l-kompetizzjoni ġusta

Miri 2035

Tkabbir ta' 5-6% fir-Rata' Annwali Kompost (CAGR)

konsistenti mar-rata ta' 5-6% attwali, immexxija mil-logħob tal-ażżard

Il-kontribuzzjoni tas-settur¹

€2.3-2.8Bn vs €1.5Bn attwali li jirrappreżenta 6-7% tal-PDG ipproġettat għall-2035

L-ikkonsolidar tas-settur **tal-Logħob tal-Azzard** b'qafas regolatorju b'saħħtu sabiex jiġu żgurati t-trasparenza u l-kompetizzjoni ġusta; Tkabbir fil-ħolqien ta' **kontenut diġitali, fl-iżvilupp tas-software**, u **fil-logħob diġitali bħall-video games** permezz **tal-innovazzjoni teknoloġika u t-trawwim tat-talent** meħtieġ

1. Taxxi u sussidji esklużi, u bil-logħob tal-azzard ikollu sehem ta' bejn wieħed u ieħor 80-90% tas-settur tal-Gaming iġenerali
Sorsi: Finanzi Malta, Analizi ta' studju ta' każijiet partikolari

Gaming | Makro-Inizjattivi potenzjali ewlenin

Makro-Inizjattivi

L-iżvilupp ta' video games, eSports u l-ħolqien tal-kontenut (stream)

Il-Kažinò u l-iGaming

6

L-offerta ta' **incentivi fiskali** sabiex Malta titqies bħala l-ġurisdizzjoni ta' għażla naturali għal studios emergenti

7

L-istabbiliment ta' Malta bħala hub ta' divertiment interattiv **bit-trawwim tal-innovazzjoni, it-talent u s-sħubija globali fl-iżvilupp** tal-video games u l-eSports

8

It-tlaqqigħ annwali ta' **Tier 1 eSports u tournaments** kontinwi lokali li jgħibu lill-komunità flimkien

9

It-titjib ta' programmi ta' apprendistat bi sħubija ma' aġenti ewlenin fl-industrija sabiex jiġi żgurat **l-iżvilupp tat-talent lokali**

10

L-operaturi liċenzjati kollha jiġu ordnati li sal-2035, **iċ-ċentri tad-data jkunu jaħdmu b'enerġija rinnovabbli**, filwaqt li jingħataw incentivi fiskali lil dawk li jkunu konformi

Ekonomija
Blu/Marittima

Ekonomija
#adra/Ekoloġika

It-tbaħħir u l-Qasam Marittimu

L-ekonomija marbuta mat-tbaħħir u tax-xogħol fil-qasam marittimu turi potenzjal ċar li kapaci **tirdoppja r-rata storika ta' tkabbir**

Miri 2035

Tkabbir ta' 7% fir-Rata ta' Tkabbir Annwali Kompost (CAGR), bl-irduppjar tal-valur storiku (4-5% '17-'23)

Il-kontribuzzjoni tas-settur¹ €0.8-1.3Bn vs €0.5Bn attwali, li jirrappreżentaw 2-3% tal-PDG ipproġettat għall-2035

Titjib fil-kapaċità tal-kummerċ u tal-port **biż-żieda ta' rotot ta' kummerċ u l-espansjoni tal-Freeport** sabiex jimmanigġja iktar containers tal-20 pied;
Tishih fil-forza tax-xogħol fil-qasam marittimu permezz ta' **programmi ta' apprendistat apposta** sabiex jiġi indirizzat in-nuqqas tal-ħiliet, filwaqt li jiġu **appoġġjati r-registrazzjonijiet tal-vapuri** billi jiġu ssimplifikati l-proċessi u billi jitjiebu servizzi speċifiċi

¹ Taxxi u sussidji esklużi

Sorsi: Finanzi Malta, Analiżi ta' studju ta' każijiet partikolari

It-tbaħħir u l-qasam marittimu | Makro-Inizjattivi potenzjali ewlenin

Makro-Inizjattivi

11

L-esplorazzjoni ta' rotot godda ta' kummerċ f'kull port (kemm domestiku kif ukoll internazzjonali) sal-2035 u l-assessjar ta' rotot internazzjonali godda għall-Freeport imkabbar u estiż (bit-3et terminal) u lejn portijiet maġġuri oħrajn

12

L-għoti ta' spinta lill-ipproċessar tal-merkanzija u s-servizzi marittimi permezz ta' titjib fl-infrastruttura eżistenti f'kull port (bl-esplorazzjoni ta' iktar espansjoni); L-implimentazzjoni **tal-espansjoni eżistenti tal-Freeport u l-Programm** ta' thejjija għall-kompetizzjoni, u t-tkomplija **tal-kostruzzjoni tat-3et terminal** permezz tar-reklamazzjoni tal-art

13

Trawwim edukattiv mogħti lill-professjonisti permezz ta' **degrees speċjalizzati u programmi ta' taħriġ vokazzjonali u apprendistat** minn istituzzjonijiet marittimi sabiex jiġi indirizzat in-nuqqas tal-ħiliet preżenti fis-settur marittimu

14

Is-sostenn **lir-reġistrazzjoni tal-vapuri** bis-simplifikar tal-burokrazija u t-titjib ta' servizzi speċifiċi, filwaqt li jiġi pprovdut qafas regolatorju robust u incentivi għall-operaturi ewlenin għewwa Malta

Is-Servizzi Finanzjarji

Is-Settur Finanzjarju huwa pprogettat li jżid l-impatt tiegħu fuq il-PDG, filwaqt li tikber ir-relevanza ta' Malta fil-qasam, fil-kuntest tal-UE

Il-Miri 2035

Ir-Rata ta' Tkabbir Annwali Gross (CAGR) tas-settur hija ta' 9-10% vs ir-rata ta' ~ 9% ta' qabel ('14-'23), xprunata l-aktar b'Fondi ta' Investiment, l-Immaniġġjar tal-Ġid, u l-qasam Finanzjarju-Teknoloġiku (Fintech)

Il-Kontribuzzjoni tas-Settur¹ €4.8-5.3Bn vs ~€2Bn attwali, li jirrappreżentaw ~13% tal-PDG ipprogettata għall-2035

It-tkabbir fis-settur tas-Servizzi Finanzjarji għe xprunat bl-attirar ta': (i) **Fondi ta' Investiment**, (ii) **Il-qasam tal-Immaniġġjar tal-Ġid**, (iii) **Il-qasam Finanzjarju-Teknoloġiku**, u (iv) **l-istabbiliment ta' kwartieri reġjonali ta' kumpaniji multinazzjonali ġewwa l-pajjiż².**

Dan kollu huwa possibbli bis-saħħa ta' servizzi korporattivi ta' kwalità għolja, regolamenti li jimmassimizzaw il-valur, benefiċċji fiskali, id-diġitalizzazzjoni, u forza tax-xogħol bil-ħiliet meħtieġa.

1. Taxxi u sussidji esklużi 2. Kumpaniji medji fis-suq
Sorsi: Finanzi Malta, Analizi ta' studju ta' każijiet partikolari

Is-Servizzi Finanzjarji | Makro-Inizjattivi potenzjali ewlenin

Makro-Inizjattivi

15

L-attirar ta' **fondi ta' investiment** bis-saħħa **tas-simplifikar tar-regolamenti**, l-iżvilupp ta' **proċess ta' liċenzjar mgħaġġel** (e.ż., bl-adozzjoni tal-IA) u l-ingranagġ ta' **promozzjoni** internazzjonali biex tingħata spinta lill-qasam **tal-Immaniġġjar tal-Ġid**

16

L-attirar u l-iżvilupp ta' **kumpaniji fil-qasam Finanzjarju-Teknoloġiku** (e.ż., Open-Banking, Crypto, eċċ.) permezz tal-użu tat-teknoloġija fil-qasam finanzjarju, e.ż., Fintech **sandbox**, u promozzjoni internazzjonali

17

L-attirar **tal-istabbiliment ta' kwartieri reġjonali ta' kumpaniji multinazzjonali** bit-titjib ta' **servizzi korporattivi** (e.ż., ditti legali, servizzi marbutin ma' konformità fiskali, eċċ.), l-adozzjoni ta' **governanza regolatorja korporattiva**, u **sistema ġudizzjarja diġitali**

18

Titjib fil-kurrikuli u **programmi edukattivi** (inkluż it-taħriġ mill-ġdid tal-ħaddiema) fil-qasam tal-finanzi u dak finanzjarju-teknoloġiku, u l-ħolqien ta' **skemi ta' residenza u visa** biex jiġu attirati lejn il-pajjiż esperti globali

19

It-tiżiħ **fir-regolamenti tat-twellija fil-qasam tal-avjazzjoni** sabiex Malta tikseb l-fama ta' ospitu attraenti fil-qasam tat-twellija tal-ajruplani, filwaqt li jinbena qafas regolatorju robust

Is-Servizzi Finanzjarji maħsubin li jservu bħala **katalist għat-tkabbir ta' setturi oħrajn** permezz ta' investimenti u riżorsi ta' finanzjament, bis-saħħa ta' inizjattivi ewlenin b'għan trasformattiv (e.ż., Pjattaforma ta' Skrutinju (**Due Diligence Portal**), Infrastruttura ta' Hub ta' Pagamenti Diġitali (Digital Payment Hub Infrastructure))

L-Avjazzjoni

It-tkabbir fl-industrija tal-avjazzjoni huwa xprunat l-iktar biż-żieda tar-registrazzjoni ta' ajruplani kummerċjali u attivitajiet marbutin mal-manutenzjoni, it-tiswija, u l-operat (MRO)

Il-Miri 2035

Tkabbir ta' 13% fir-Rata ta' Tkabbir Annwali Kompost (CAGR), bi prestazzjoni aqwa mir-Rata ta' Tkabbir Annwali Kompost (CAGR) ta' 11% matul l-aħħar 7 snin

Il-Kontribuzzjoni tas-Settur¹
€2.8-3.3Bn vs €700Mn attwali, li jirrappreżentaw 8-9% tal-PDG ipproġettat għall-2035

Konnettività diretta b'titjiriet fuq distanzi twal ma' ajruporti internazzjonali ewlenin u **sehem ibbilanċjat bejn linji tal-ajru low-cost vs. dawkl joffru servizz komprensiv għal konnessjonijiet** fuq medda medja; L-iżgurar tal-kompetittività **fir-registrazzjoni tal-ajruplani, fin-negozju marbut mal-manutenzjoni, it-tiswija u l-operat (MRO), u l-merkanzija bl-ajru**; It-tiżiñ fit-trasbord marittimu u t-tkabbir fil-kummerċ elettroniku, filwaqt li jingħata **ingranaġġ lill-ekonomija spazjali** sabiex jingħata spinta t-tkabbir fis-settur

¹ Taxxi u sussidji esklużi

Sorsi: Finanzi Malta, Analiżi ta' studju ta' każijiet partikolari

L-Avjazzjoni | Makro-Inizjattivi potenzjali ewlenin

Makro-Inizjattivi

Linji tal-Ajru (Linji tal-Ajru low-cost & Linji tal-Ajru b'servizz komprensiv)

20

Konnettività bl-Ajru: Tiġi stabbilita **konnettività diretta b'titjiriet fuq distanzi twal** (i.e., l-Amerika ta' Fuq, il-Lvant Nofsani u l-Asja)

21

Il-Kwalità tal-Offerta: Jiżdied is-sehem ta' linji tal-ajru b'servizzi komprensivi

22

Jiġi ffaċilitat u appoġġjat **in-negozju tar-reġistrazzjoni tal-ajruplani** permezz tas-simplifikar tal-burokrazija u b'servizzi speċjalizzati, u **l-proviżjoni ta' inizjattivi** sabiex parzjalment jew b'mod sinifikanti, in-negozji jirrilokaw irwieħhom (i.e., kwartieri reġjonali ta' kumpaniji tal-ajru)

Attivitajiet marbutin mal-Manutenzjoni, it-Tiswija u l-Operat (MRO)

23

Jiżdied **il-fatturat/id-dħul minn attivitajiet marbutin mal-manutenzjoni, it-tiswija u l-operat (MRO)** bis-saħħa ta' titjib u aġġornar fil-faċilitajiet (eż., post speċifiku li fih jistgħu jiġu ttestjati l-ajruplani) u bl-istabbiliment ta' stabbilimenti tat-tiswija ta' komponenti speċjalizzati (eż., l-avjonika, il-komponent idrawliku, u oħrajn)

Il-Loġistika u l-Merkanzija

24

Jiġi żviluppat **terminal iddedikat għall-merkanzija** fl-Ajruport Internazzjoni ta' Malta (bl-espansjoni tal-imħażen, il-ħażna mkessħa/tal-friża, u żoni ta' sigurtà massima) biex jitjieb il-volum tat-trasbord u l-kummerċ elettroniku

L-Ekonomija tal-Ispazju

25

Jiġu sfruttati **teknoloġiji marbutin mas-satelliti u l-immaniġġjar tal-ispazju tal-ajru permezz tal-IA** sabiex titjieb l-effiċjenza fir-rotot u l-konnettività, filwaqt li jittiehed vantaġġ minn fondi tal-UE sabiex tingħata spinta lir-Riċerka u l-Iżvilupp fis-settur (R&D)

Manifattura ta' kwalità għolja

L-użu u l-kontroll ta' avvanzi teknoloġiċi filwaqt li jigu pprijoritizzati industriji ta' kwalità għolja

Il-Miri 2035

Ir-Rata ta' Tkabbir Annwali Kompost ta' 4-5%
hija allinjata mar-Rata ta' Tkabbir Annwali Kompost ta' 5% ('13-'23), bl-ingranaġġ ta' teknoloġiji godda

Immexxija parzjalment minn żewġ industriji²

Is-Semikondutturi

Ir-Rata ta' Tkabbir Annwali Kompost (CAGR) tal-Industrija hija ta' 6.5-7% vs l-ammont attwali li mhux magħruf, immexxija mill-adozzjoni tal-Industrija 4.0 u lil hinn

Il-Farmaċewtika

Ir-Rata ta' Tkabbir Annwali Kompost (CAGR) tal-Industrija hija ta' 7.5-8% vs l-ammont attwali li mhux magħruf, immexxija mill-adozzjoni tal-Industrija 4.0 u lil hinn

Il-kontribuzzjoni tas-Settur¹ hija ta' €1.9-2.4Bn
vs. ~€1.3Bn attwali, li jirrappreżentaw 5-6% tal-PDG ipproġettat għall-2035

Immexxija parzjalment minn żewġ industriji²

Is-Semikondutturi

Il-Kontribuzzjoni tas-Settur €0.3-0.4Bn,
li jirrappreżentaw ~1% tal-PDG ipproġettat għall-2035

Il-Farmaċewtika

Il-Kontribuzzjoni tas-Settur €0.2-0.3Bn,
li jirrappreżentaw ~1% tal-PDG ipproġettat għall-2035

Is-settur Malti tal-manifattura se jgħaddi minn trasformazzjoni, hu u jhaddan **I-Industrija 4.0 u lil hinn** u javvanza lejn industriji ta' **kwalità għolja xprunati mit-teknoloġija**, bħal daw **tal-farmaċewtika u s-semikondutturi**

Manifattura ta' kwalità għolja | Makro-Inizjattivi potenzjali ewlenin

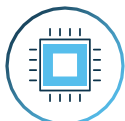
Makro-Inizjattivi

26

It-Tranżizzjoni lejn Industrija 4.0 u lil hinn: L-integrazzjoni tat-Teknoloġija bħall-IoT, l-IA, ir-robotika u data wiesgħa fil-manifattura u l-ktajjen ta' forniment biex itejbu l-effiċjenza, il-preċiżjoni, il-kapaċità tat-tkabbir u biex jiġu xprunati l-innovazzjoni u l-kompetittività

Is-Semikondutturi

27

Żieda u tkabbir fil-Produzzjoni: Il-possibbiltà li tiżdied il-produzzjoni tal-atturi kurrenti fil-qasam tal-manifattura li qed joperaw f'Malta u li jiġu attirati manifatturi tas-Semikondutturi ġodda

28

Ir-Riċerka u l-innovazzjoni: L-estensjoni tal-attivitajiet ta' Riċerka u Innovazzjoni marbutin ma' għodod ta' ingranagġ (eż., Patent Box) u l-istabbiliment ta' Malta bħala centru ta' riċerka, ittestjar u innovazzjoni (e.ż., OMCL¹, hub ta' investigazzjoni klinika), b'fokus fuq il-bijoteknoloġija marittima

Il-Farmaċewtika

29

Żieda fil-volum tal-produzzjoni²: Il-promozzjoni tat-tkabbir fl-immanifatturar ta' mediċini ġeneriċi u li jiġu attirati produttori ġodda fil-qasam bijoloġiku

1. Laboratorji Uffiċjali għall-Kontroll tal-Mediċini (OMCL) 2. Inizjattiva #27 tinkludi kemm inizjattivi marbutin mal-industrija tas-Semikondutturi kif ukoll ma' dik tal-Farmaċewtika

Konstruzzjoni Intelligenti

L-infurzar tal-politiki u l-koordinazzjoni fost l-awtoritajiet relevanti se jiżguraw tkabbir regolat fil-kostruzzjoni

Il-Miri 2035

**Ir-Rata ta' Tkabbir Annwali
Kompost (CAGR) ta' 6-7%** vs ir-
rata ta' ~10% ta' qabel fit-tkabbir ta' bejn '13-
'23

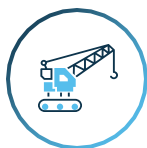

Il-Kontribuzzjoni tas-Settur¹
€1.6-2.1Bn vs €0.8Bn attwali, li
jirrappreżentaw ~5% tal-PDG ipproġettat
għall-2035

Żvilupp fis-suq tal-propjetà li jipprijoritizza **r-rinnovar** filwaqt li jinkorpora **espansjoni vertikali** f'żoni kkonċentrati u potenzjalment strateġiċi u **binjiet b'użijiet varji** f'kostruzzjonijiet ġodda, it-tnaqqis fil-konsum tal-art, is-salvagwardjar ta' żoni storiċi urbani sabiex jagħmluhom postijiet iktar abitabbli, filwaqt li jiġu pprovduti bis-servizzi u l-komunikazzjonijiet meħtieġa u infrastruttura għat-trasport; Approċċ integrat bejn entitajiet differenti, il-ħolqien ta' infrastruttura diġitali, u l-monitoraġġ f'ħin reali tal-binjiet se **jimminimizza l-impatt** li siti tal-kostruzzjoni jkollhom fuq il-kwalità tal-ħajja taċ-ċittadini

II-Kostruzzjoni | Makro-Inizjattivi potenzjali ewlenin

Makro-Inizjattivi

30

It-tlaħħiq mad-domanda għal **spazji li wieħed jista' jgħix fihom** permezz tar-**rennovar** u binjiet godda, filwaqt li jibqa' jkun hemm konformità mar-regolamenti tal-bini u l-implimentazzjoni ta' prattici **sostenibbli** u ta' **kostruzzjoni intelligenti**

31

L-għoti ta' spinta lill-proviżjoni ta' incentivi fiskali u **skemi** għar-**rennovar** tal-binjiet u t-titjib fl-użu effiċjenti tal-enerġija (eż., l-istallar ta' sistemi fotovoltajċi, l-insulazzjoni tas-soqfa u l-ħitan, u t-tisqif ekoloġiku)

32

L-iżvilupp ta' pjattaforma **b'data ġeografika integrata** biex fiha tingabar informazzjoni minn kull awtorità li tista' tkun relevanti għal dan, li jagħtu lok għall-assessjar ta' **x'kapacità jiflaħ il-bini**, l-identifikazzjoni ta' **żoni kkonċentrati/potenzjalment** iktar vulnerabbli minn oħrajn, u l-ippjanar ta' **sistema tat-trasport integrata**, sabiex tiġi żgurata taħlita ta' faċilitajiet soċjali u ambjentali f'żoni urbani

33

Tingħata s-setgħa lill-awtoritajiet lokali/reġjonali sabiex dawn ikunu parteċipi fil-monitoraġġ u l-ippjanar ta' siti u xogħlijiet tal-kostruzzjoni sabiex jżiedied **il-koordinament** fost l-entitajiet ikkonċentrati sabiex jiġi **mminimizzat** l-impatt tal-kostruzzjoni fuq **il-kwalità tal-ħajja taċ-ċittadin**

KWALITÀ TA' HAJJA SANA GĦAL KULHADD

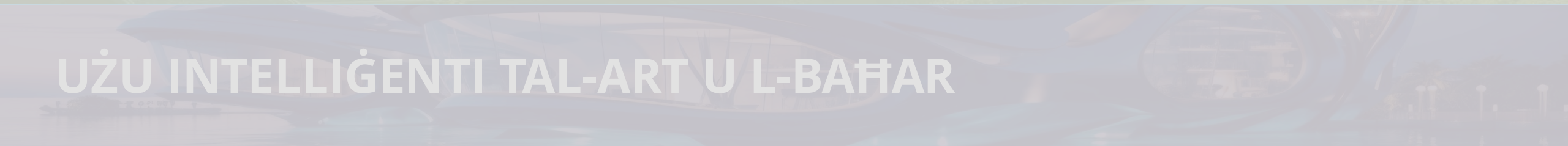
TKABBIR EKONOMIKU SOSTENIBBLI

SERVIZZI AĊĊESSIBBLI U LI JQIEGĦDU LIĊ-ĊITTADIN FIĊ-ĊENTRU

PAJJIŻ REŻILJENTI U SISTEMA TA' EDUKAZZJONI MODERNA

UŻU INTELLIGENTI TAL-ART U L-BAĦAR

FATTURI ABILITANTI

SERVIZZI AĊĊESSIBBLI LI JQIEGĦDU LIĊ-ĊITTADIN FIĊ-ĊENTRU

Servizzi aċċessibbli u sostenibbli sabiex titrawwem soċjetà inkluziva u b'saħħitha, bi standards ta' għajxien għoljin, kura tas-saħħa tal-aqwa kwalità, mobbiltà effiċjenti u infrastruttura għat-trasport

Il-Kura tas-Saħħa

Sistema **tas-saħħa ta' kwalità għolja tul il-ħajja** li tiżgura aċċess f'waqtu għal **teknoloġiji mediċi avanzati**
Id-Diġitalizzazzjoni u IA li ttejjeb **il-kura preventiva** u tiżgura forza tax-xogħol reżiljenti fil-qasam tas-saħħa
Awtorizzazzjoni finanzjarja strateġika mis-settur **privat sabiex titwessa' l-aċċessibbiltà tas-servizzi għal kulhadd**

Il-Politiki Soċjali

Pajjiż inkluziv u ugwali li joffri akkomodazzjoni affordabbli għall-familji żgħażaġħ, politika tal-migrazzjoni, inizjattivi biex jiġi indirizzat **il-qgħad** fost iż-żgħażaġħ
Il-promozzjoni tal-koeżjoni komunitarja u l-ħolqien ta' **opportunitajiet għal kulhadd**

Il-Mobbiltà

Sistema nazzjonali ta' trasport sostenibbli fit-toroq, li tgħaqqad mikro-mobbiltà privata, pubblika u kondiviża, immaniġġjata minn pjattaforma ta' **Mobbiltà bħala Servizz**
Konnettività internazzjonali bl-ajru li tibbilanċja l-kwalità u l-affordabbiltà tas-servizz, **b'konnessjonijiet diretti** kemm għal destinazzjonijiet fil-qrib, **kif ukoll lejn destinazzjonijiet imbiegħda**.
Sistema innovattiva ta' droni sabiex tiġi ssimplifikata l-konsenja tal-merkanzija fil-gżira

Il-Kura tas-saħħa | Makro-Inizjattivi potenzjali ewlenin

Makro-Inizjattivi

	33	Aġġornar fl-infrastrutturi tas-saħħa: Titjib fl-infrastrutturi eżistenti tas-saħħa biex jissahħu s-servizzi, il-kapaċità u l-kwalità
	34	Shubijiet bejn is-settur Pubbliku u dak Privat (PPPs): It-twaqqif ta' shubijiet mas-settur privat u t-titjib tal-kapaċitajiet tal-Gvern fit-tfassil u l-immaniġġjar tal-PPPs
	35	Polza ta' Assigurazzjoni tas-Saħħa Volontarja: Il-promozzjoni ta' poloz ta' assigurazzjoni privati biex jiġu żgurati servizzi ta' kwalità għolja u jitnaqqsu l-ispejjeż
	36	Mard li ma jittiħidx (NCDs) u l-kura palljativa: It-tnaqqis tal-piż dovut għal mard li jittiħed u t-titjib fil-kura palljativa permezz tal-prevenzjoni u politiki mfasslin apposta
	37	Pjattaforma tas-saħħa mmexxija mill-IA: L-identifikazzjoni tal-mard jew tar-riskji ta' meta persuna tkun irrikoverata fl-isptar biex jittejbu d-deċiżjonijiet marbutin mat-trattament u s-servizzi tat-telemedicina (eż., konsultazzjoni virtwali, l-immaniġġjar tal-pazjenti mmexxi mid-data)
	38	Ir-reżiljenza tal-forza tax-xogħol fil-qasam tas-saħħa: It-trawwim ta' tagħlim kontinwu permezz ta' networks internazzjonali u t-tisħiħ fl-infurzar tal-benesseri permezz ta' soluzzjonijiet diġitali
	39	Ir-rata tal-fertilità: Titjib fir-riżultati tal-fertilità tal-popolazzjoni Maltija permezz tal-issussidjar tat-trattamenti tal-IVF, il-promozzjoni ta' stili ta' ħajja aktar sani, tnaqqis fl-espożizzjoni għal sustanzi ħżiena, u titjib fil-bilanċ bejn ix-xogħol u l-ħajja
	40	Appoġġ għas-Saħħa Mentali: It-tisħiħ ta' programmi marbutin mas-saħħa mentali ġewwa l-iskejjel, maħsubin għall-istudenti u l-ġenituri, inkluż l-identifikazzjoni bikrija ta' problemi emozzjonali u dipendenzi (eż., l-abbuż mid-droga, l-użu eċċessiv ta' skrins diġitali)

Politiki Soċjali | Makro-Inizjattivi potenzjali ewlenin

Makro-Inizjattivi

	41	It-tiżiż fl-offerta ta' akkomodazzjoni soċjali u affordabbli bis-saħħa ta' soluzzjonijiet speċjalizzati ta' akkomodazzjoni biex tintlaħaq d-domanda li għejja minn gruppi vulnerabbli
	42	It-tnaqqis fil-listi ta' stennija u l-għoti ta' assigurazzjoni lill-familji eligibbli li dawn se jsibu akkomodazzjoni aktar malajr u b'mod effiċjenti , permezz ta' allokazżjoni ottimizzata, u skemi diversifikati
	43	L-introduzzjoni ta' skema volontarja ta' pensjoni supplimentari (Pensjoni Okkupazzjonali - it-Tieni Pilastru) fejn min iħaddem joffri l-istess kontribuzzjoni sabiex tingħata spinta lit-tfaddil għall-irtirar
	44	It-tkomplija fl-irfinar tal-indiċi tal-aġġustament annwali tal-pensjonijiet , sabiex il-pensjonijiet tal-Istat jallinjaw mal-inflazzjoni u l-għoli tal-ħajja, li bħalissa huma stabbiliti skont il-medju peżat tal-inflazzjoni (30%) u ż-żieda fis-salarji (70%)
	45	It-tkomplija tal-iżvilupp ta' programmi li jipprovdu taħriġ marbut mal-impjegi, internships, u incentivi għal min iħaddem biex jimpjega persuni b'diżabilità u gruppi oħra sottorappreżentati
	46	Kollaborazzjoni ma' organizzazzjonijiet volontarji biex tiżdied il-partecipazzjoni ta' persuni anzjani fi programmi ta' volontarjat, sabiex joffru kumpanija lil nies tamparhom li jkunu qegħdin jesperjenzaw iżolament u solitudni
	47	It-twessigh ta' aċċess għal appoġġ usa' għall-familji , l-estensjoni tas-servizzi lil hinn minn soluzzjonijiet marbutin mal-indukrar tat-tfal u l-għoti ta' leave aktar flessibbli lill-ġenituri u għażliet ta' bilanċ bejn ix-xogħol u l-ħajja, bħal kundizzjonijiet aħjar tax-xogħol
	48	It-tkomplija tal-iżvilupp tal-programm li jirrappreżenta u jsaħħaħ is-servizzi għat-tfal u l-adolessenti , kemm matul il-ħinijiet tal-iskola kif ukoll lil hinn minnhom
	49	Il-ħolqien ta' app li taħdem bil-blockchain biex tincentiva liċ-ċittadini jadottaw azzjonijiet u mgħbiet sostenibbli , billi toffri premijiet uniċi għall-individwi, filwaqt li ssegwi l-impatt tal-isforzi tagħhom

Politiki Soċjali – Migrazzjoni | Makro-Inizjattivi potenzjali ewlenin

Makro-Inizjattivi	
Kontroll fuq il-migrazzjoni	50 L-issodisfar tal-ħtiġijiet tax-xogħol, speċifiċi għas-settur: Żieda fil-kompożizzjoni tal-impjegi minn ċittadini ta' pajjiżi terzi (TCNs) fil-kategoriji li jinħtieġu ħiliet kritiċi, sabiex jiġi rifless proporzjon eqreb għal dak taċ-ċittadini tal-UE
	51 Limitu fuq l-applikazzjonijiet għall-forza tax-xogħol: Il-kontroll fuq ir-reklutaġġ ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi sabiex dan ikun allinjat bis-sħiħ mal-ħtiġijiet tas-suq tax-xogħol u jevita li jikkawża saturazzjoni
Titjib fil-kundizzjonijiet tax-xogħol	52 Approċċ ibbażat fuq il-ħiliet għall-Migrazzjoni: Tnaqqis fil-perċentwal ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi kkwalifikati aktar milli meħtieġ biex ikunu fl-istess livell jew taħt il-medja tal-UE
	53 Aġġustament tas-salarju għal impjegi li jinħtieġu ċerti ħiliet: Ħidma lejn il-kisba ta' iktar konverġenza fil-paga medja taċ-ċittadini ta' pajjiżi terzi mal-limiti tas-suq, bil-għan li tinkiseb remunerazzjoni ġusta u l-assimilazzjoni tal-paga

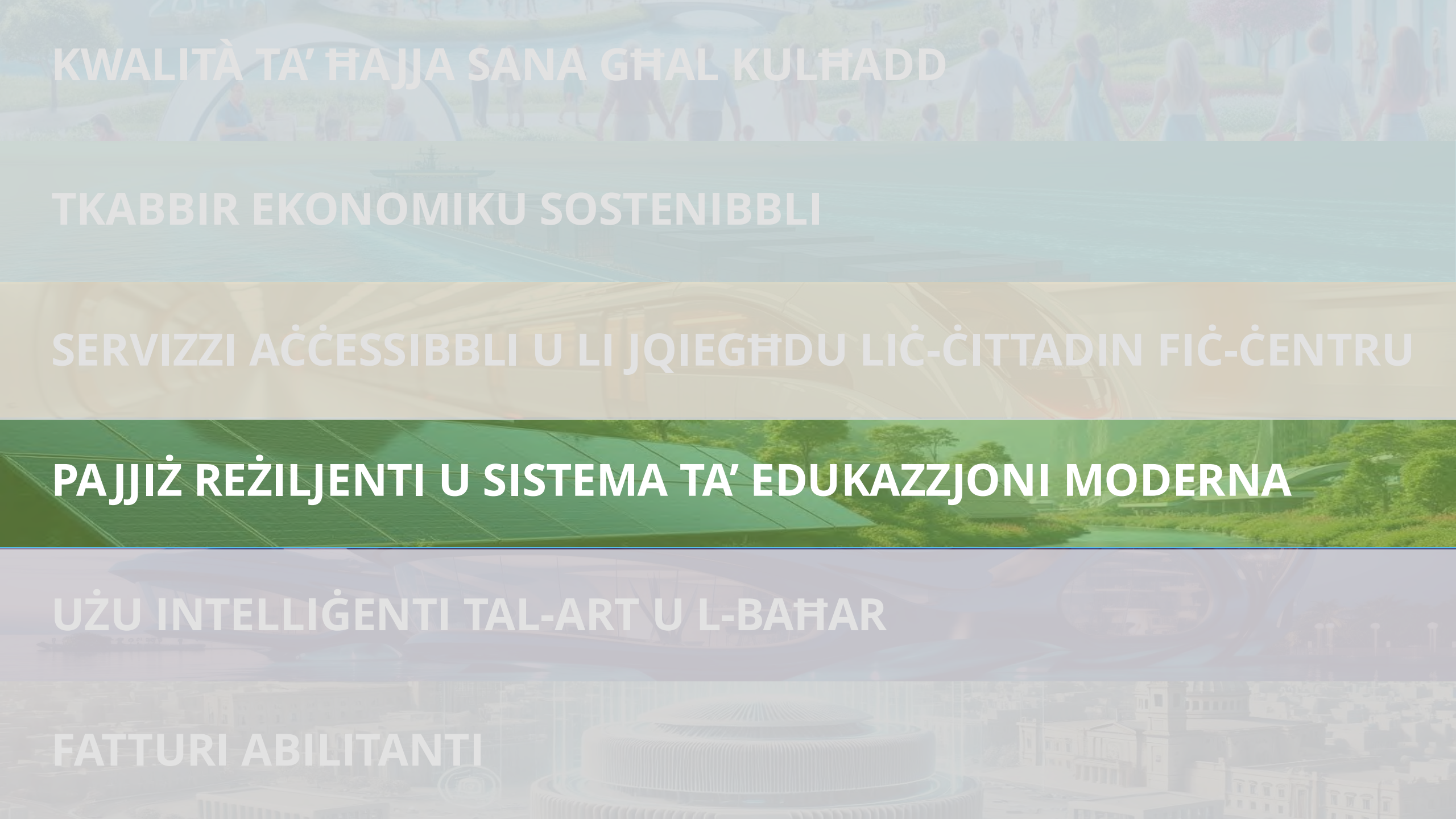
Il-Mobbiltà | Makro-Inizjattivi potenzjali ewlenin

Makro-Inizjattivi

	54	Mobbiltà kondiviża: L-espansjoni fid-disponibbiltà ta' roti, skooters elettrici, u karozzi żgħar	
	55	Sistemi ta' trasport tal-massa: L-iżvilupp ta' sistemi ekoloġiċi ta' trasport pubbliku tal-massa	
	56	Adozzjoni ta' Vetturi Elettriċi (EV): L-implementazzjoni ta' sussidji fuq ix-xiri ta' vetturi elettrici u għotjiet għall-istallazzjoni ta' stazzjonijiet tal-iċċargjar fid-djar	
	57	Żieda fir-rotot fuq il-baħar: Żieda fir-rotot u fil-postijiet fuq il-laneċ għall-konnettività bejn il-gżejjer u fi ħdan il-gżejjer (Għawdex u Kemmuna)	
	58	Pjattaforma ta' Mobbiltà bħala Servizz¹: L-integrazzjoni ta' modi ta' trasport pubbliku, privat u kondiviż fi pjattaforma waħda f'ħin reali mħaddma mid-Digital Twin ta' Malta	
	20	Il-konnettività bl-ajru: Konnessjonijiet diretti fuq distanzi twal (jigifieri lejn l-Amerika ta' Fuq, il-Lvant Nofsani u l-Asja)	
	20	Il-konnettività bl-ajru: Sehem ibbilanċjat bejn linji tal-ajru low-cost vs. dawk li joffru servizz komprensiv għal konnessjonijiet fuq medda medja	
	59	Droni għal-Logistika Kummerċjali: L-użu tad-droni biex tittaġġa l-kongestjoni fit-toroq u jiġu ottimizzati l-flussi tal-kunsinni	

1. Il-Mobbiltà bħala Servizz (eż., taxis kondiviżi, scooters elettroniċi)

2. L-inizjattiva tal-Konnettività bl-ajru tinkludi kemm l-Avjazzjoni kif ukoll il-Mobbiltà (ref. pg. 40)

KWALITÀ TA' HAJJA SANA GHAL KULHADD

TKABBIR EKONOMIKU SOSTENIBBLI

SERVIZZI AĊĊESSIBBLI U LI JQIEGĦDU LIĊ-ĊITTADIN FIĊ-ĊENTRU

PAJJIŻ REŻILJENTI U SISTEMA TA' EDUKAZZJONI MODERNA

UŻU INTELLIGENTI TAL-ART U L-BAĦAR

FATTURI ABILITANTI

PAJJIŻ REŻILJENTI U SISTEMA EDUKATTIVA MODERNA

Immanigġjar reżiljenti tar-
riżorsi umani u naturali
strategiċi sabiex jiġu żgurati l-
adattabbiltà u t-tnejjija għal
sfidi futuri

L-Edukazzjoni

Trasformazzjoni fis-sistema edukattiva sabiex tinbena **forza tax-xogħol b'ħiliet moderni u mħarrġa għall-futur** - standards akkademiċi għoljin u viżjoni strategika sabiex tiġi żgurata l-edukazzjoni tul il-ħajja allinjata mad-domanda tas-suq tax-xogħol

L-Energija

Il-kisba ta' provvista ta' enerġija aktar ekoloġika, affordabbli u msaħħa - Malta se tnaqqas l-emissjonijiet permezz ta' taħlita ta' enerġiji aktar ekoloġiċi, il-ġlieda kontra l-faqar fl-enerġija, u t-tisħiħ tal-konnessjonijiet kontinentali għal sistema ta' provvista aktar flessibbli u effiċjenti

L-Ambjent

L-issodisfar tal-mira **Nazzjonali tan-Newtralità Karbonika**, l-iżgurar tal-Preservazzjoni tal-Bijodiversità, **l-Ekonomija Ċirkolari u r-reżiljenza tal-katina tal-provvista tal-ikel**; Titjib fl-immanigġjar tal-**Iskart**, tal-**Ilma** u **tal-Kwalità tal-Arja**; L-iżvilupp ta' **infrastrutturi reżiljenti għat-tibdil fil-klima** u l-ħarsien tal-linji kostali kontra l-ħiefa

L-Identità Nazzjonali

It-tisħiħ tal-wirt kulturali ta' Malta permezz ta' inizjattivi strategici ffukati fuq il-preservazzjoni tas-siti u l-involviment tal-pubbliku, filwaqt li **tissaħħaħ id-difiża nazzjonali u l-kapaċitajiet tas-sigurtà ċibernetika** sabiex jiġi indirizzat theddid kontemporanju varju

L-Edukazzjoni u l-kisba ta' ħiliet godda | Makro-Inizjattivi potenzjali ewlenin

Makro-Inizjattivi

60

Titjib fil-**programmi edukattivi** attwali, kemm dawk akkreditati kif ukoll dawk li jsiru fil-komunità, filwaqt li jiġu aġġornati l-kurrikuli nazzjonali b'enfasi fuq **ħiliet adattati għall-futur u d-dixxiplini STEM** (Xjenza, Teknoloġija, Inġinerija u Matematika)

61

L-iżvilupp ta' **oqfsa ta' ħiliet speċifiċi għall-industrija u perkorsi ta' karrieri differenti**, appoġġati minn analiżi settorjali sabiex jiġu identifikati, antiċipati u **eliminati d-diskrepanzi potenzjali fil-ħiliet**

62

L-għoti ta' **perkorsi ta' taġġim integrat** (eż., programmi skolastiċi għall-familja u l-komunità) bħala parti mill-edukazzjoni obbligatorja u t-twessigh fl-aċċess għas-servizzi **tas-saħħa mentali**

63

Is-simplifikazzjoni u **t-tnaqqis tal-kompiti amministrattivi** u l-għoti ta' taħriġ infurmat mill-evidenza aktar rilevanti għall-edukaturi

1. Eż., Gwida u taħriġ minn professjonisti rtirati lill-generazzjonijiet żgħażaġħ billi jaqsmu magħhom dak li huma l-iktar esperti fih u l-għarfien tagħhom.
Sorsi: NSO, KE – Monitoraġġ tal-Edukazzjoni u t-Taħriġ, OECD, CEDEFOP, Analiżi ta' studju ta' każijiet partikolari

L-Energija | Makro-Inizjattivi potenzjali ewlenin

Makro-Inizjattivi

**Il-produzzjoni ta'
Taħlita ta' Energija
aktar Ekoloġika**

64

Mira nazzjonali sabiex **jitnaqqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet serra (GHG)** fuq livell Nazzjonali

65

Mira ambizzjuża għal Malta li **s-sehem tal-enerġija rinnovabbli jilhaq** il-25% sal-2030, prinċipalment permezz ta' **sistemi fotovoltajċi**

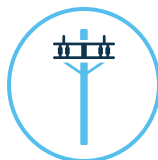

**Energija Affordabbli
sabiex jiġi indirizzat
il-Faqar fl-Energija**

66

Inizjattiva li tinsab fil-proċess ta' twettiq

Titjib **fl-affordabbiltà tal-enerġija** għall-familji kollha u speċjalment għal dawk il-konsumaturi vulnerabbli, permezz tal-promozzjoni ta' **provvista mħallta ta' enerġija affordabbli**, espansjoni fl-adozzjoni ta' enerġija rinnovabbli, u effiċjenza msaħħa fid-distribuzzjoni tal-elettriku

**Interkonnnettur(i)
mal-Kontinent u
pajpijiet
tal-idroġenu**

67

Inizjattiva li tinsab fil-proċess ta' twettiq

Espansjoni fl-interkonnnettività ma' Sqallija u l-esplorazzjoni tat-tielet **konnnessjoni mal-UE u/jew l-Afrika ta' Fuq**, iż-żieda fl-interkonnnettività fi ħdan is-suq tal-enerġija tal-UE filwaqt li jiġu mistħarrġa soluzzjonijiet għall-pajpijiet tal-idroġenu internazzjonali (bħalissa hemm diskussjonijiet għaddejjin mal-UE dwar dan)

1. L-2030 hija l-mira maqbula għall-inizjattivi kondiviżi fi ħdan il-Pjan Nazzjonali għall-Energija u l-Klima (NECP) sabiex jintlaħqu l-aspettattivi tal-UE

L-Ambjent | Makro-Inizjattivi potenzjali ewlenin

Makro-Inizjattivi

Il-kisba nazzjonali tan-Newtralità Karbonika

64

L-implimentazzjoni tal-Pjan Nazzjonali għall-Energija u l-Klima (**NECP**) sabiex titrieġa t-tranżizzjoni lejn in-newtralità karbonika¹

65

Il-promozzjoni ta' incentivi **għall-enerġija rinnovabbli** u sistemi ta' hażniet f'bini residenzjali, industrijali u pubbliki

l-preservazzjoni tal-Bijodiversità, l-Ekonomija Ċirkolari u r-Reżiljenza tal-Katina tal-Provvista tal-Ikel

68

It-tnedija ta' **programm nazzjonali ta' restawr** li jiffoka fuq il-ħabitats naturali u l-immaniġġjar tal-ilma

69

L-introduzzjoni ta' **teknoloġiji avvanzati ta' riċiklar** u programmi mtejbini tas-separazzjoni tal-iskart

70

It-twaqqif ta' **ċentri lokalizzati għall-ħażna** ta' prodotti essenzzjali tal-ikel, u s-sħubija **mal-bdiewa lokali** u ma' **min irabbi** sabiex jallokaw parti mill-produzzjoni tagħhom lil dawn iċ-ċentri

Sistema ta' mmaniġġjar tal-iskart u Sorveljanza għall-Kwalità tal-Arja

71

Il-bini ta' **impjant li jikkonverti l-iskart** f'enerġija (waste-to-energy plant) u l-espansjoni tas-sistemi tal-ġbir u l-ipproċessar tal-iskart organiku

72

It-tiżiħ **fis-sistemi ta' sorveljanza tal-kwalità tal-arja fl-ibliet** u r-restrizzjoni ta' vetturi b'emissjonijiet għoljin f'żoni urbani

1. L-inizjattivi marbutin mal-"Kisba Nazzjonali tan-Newtralità Karbonika" jinkludu kemm l-Energija kif ukoll l-Ambjent.

Sorsi: Żviluppanti skont il-Pjan Nazzjonali għall-Energija u l-Klima (NECP) ta' Malta.

Ekonomija Blu/Marittima

Ekonomija Ħadra/Ekoġika

L-Identità Nazzjonali | Makro-Inizjattivi potenzjali ewlenin

Makro-Inizjattivi

Il-preservazzjoni tal-Kultura u tal-Wirt Storiku

73 L-implimentazzjoni ta' inizjattiva nazzjonali **għar-restawr, il-preservazzjoni u l-adattament ta' siti storiċi** u binjiet ta' patrimonju mhux uttilizzati fi spazji kulturali u komunitarji

74 It-tnedija ta' programm ta' finanzjament fit-tul sabiex **jappoggja l-industrija tal-films, il-ħolqien tal-kontenut, u l-artisti kreattivi lokali** sabiex iwessgħu s-suq tagħhom permezz ta' kollaborazzjonijiet u opportunitajiet internazzjonali

75 Il-ħolqien ta' **Network Nazzjonali ta' Volontiera tal-Patrimonju** sabiex jiħarsu l-wirt kulturali u l-identità, permezz ta' kollaborazzjoni ma' entitajiet lokali u l-organizzazzjoni ta' avvenimenti edukattivi

In-Nies

76 It-tiħiħ **tal-facilitajiet sportivi**, kemm daww fuq għewwa kif ukoll daww fuq barra, iż-żieda fil-kompetizzjonijiet bejn l-iskejjel, u l-għoti ta' appogg komprensiv sabiex jiġi adottat stil san ta' ħajja fil-gruppi kollha ta' kull età

77 Assigurazzjoni **lill-atleti tal-oġġla livell** li dawn ikollhom aċċess għal facilitajiet ta' taħriġ ta' livell għoli, taħriġ minn kowċes esperti, tim ta' appogg b'livell għoli ta' ħiliet, u appogg finanzjarju sabiex jottimizzaw l-iżvilupp tagħhom

Id-Difiża Nazzjonali

78 **Agġornament tal-kapaċitajiet li bihom tiġi infurzata l-liġi għewwa Malta** b'forensika diġitali mtejjba, sistema ta' infurzar b'teknoloġiji analitiċi li kapaċi jidentifikaw attività kriminali potenzjali (predictive policing), u intelliġenza miġbura minn fost aġenziji differenti għat-tiġib fil-prevenzjoni tal-kriminalità u rispons f'waqtu

79 **It-tiħiħ fis-sigurtà marittima ta' Malta** bis-saħħa ta' aktar investiment f'sistemi ta' kapaċitajiet ta' sorveljanza u kollaborazzjonijiet fid-difiża reġjonali

Is-Sigurtà ċibernetika

80 It-twaqqif ta' **Unit Governattiva ddedikata għar-Rispons f'każ ta' Incidenti Ċibernetiċi** (CIRU), sabiex ikunu jistgħu jiġu ttrattati f'waqthom incidenti ċibernetiċi u jiġu mwettqin valutazzjonijiet tar-riskju, filwaqt li tiġi assicurata mitigazzjoni rapida

81 L-implimentazzjoni ta' **qafas legali li jawtorizza l-ħolqien ta' standards fis-sigurtà ċibernetika** għall-aġenziji tal-gvern u l-operaturi ta' infrastruttura kritika, b'verifiki ta' konformità

KWALITÀ TA' HAĠJA SANA GĦAL KULĦADD

TKABBIR EKONOMIKU SOSTENIBBLI

SERVIZZI AĊĊESSIBBLI U LI JQIEGĦDU LIĊ-ĊITTADIN FIĊ-ĊENTRU

PAJJIŻ REŻILJENTI U SISTEMA TA' EDUKAZZJONI MODERNA

UŻU INTELLIGENTI TAL-ART U L-BAĦAR

FATTURI ABILITANTI

Użu Intelligenti tal-Art u l-Baħar

Immaniġġjar strateġiku, effiċjenti, u sostenibbli tal-beni naturali biex jiġu żgurati l-bilanċ ekoloġiku u l-prosperità nazzjonali fit-tul

Allokazzjoni għal spazju industrijali

Allokazzjoni selettiva tal-art u l-ispażju għal żvilupp industrijali, allinjata mal-prijoritajiet tal-iżvilupp ekonomiku: (i) xprunaturi tal-allokazzjoni tal-art skont is-settur u d-daqs tal-investiment, (ii) tfassil ta' politika li tippermetti l-bidla fl-użu

Ippjanar urban effiċjenti

Żvilupp sostenibbli tal-art li jiżgura l-preservazzjoni tal-wirt u bilanċ mal-għanijiet tal-iżvilupp ekonomiku; Ippjanar urban li jqiegħed liċ-ċittadini fiċ-ċentru billi tiġi enfazzzata arkitettura sostenibbli

Malta Ekoloġika

It-tisħiħ ta' żoni ekoloġiċi u l-protezzjoni tar-raba' li jinħadem; Il-konservazzjoni u r-restawr tal-ħabitats naturali sabiex jitharsu l-bijodiversità u l-ekosistemi, bl-appoġġ ta' regolamenti robusti sabiex tiġi indirizzata d-degradazzjoni tal-art u tiġi miġġielda d-deforestazzjoni; Il-promozzjoni tal-użu tal-bijokarburanti biex jittaffa l-impatt tal-karbonju

Ir-Reklamazzjoni tal-art mill-baħar

L-esplorazzjoni ta' proġetti (jiġifieri li jinvolvu r-reklamazzjoni tal-art mill-baħar) li jirrispettaw u jtejbu l-ambjent, billi jiġu analizzati l-aħjar interventi sabiex jiżdied il-valur għall-pajjiż

Ekonomija
Blu/Marittima

Ekonomija
Ħadra/Ekoloġika

Użu Intelligenti tal-Art u l-Baħar | Makro-Inizjattivi potenzjali ewlenin

Makro-Inizjattivi

Allokazzjoni għal spazju industrijali

82

L-implimentazzjoni ta' **tigħmi strategiku** billi jiġu llokalizzati fabbriki kumplementari qrib xulxin jew qrib ta' xi infrastruttura ewlenija (eż., it-tqegħid ta' prodotti mmanifatturati lesti, qrib l-ajruporti jew il-portijiet)

83

It-tisħiħ ta' **siti industrijali** b'faċilitajiet addizzjonali **ffukati fuq l-impjegati**, bħalma huma s-servizzi għall-indukrar tat-tfal, canteens, u akkomodazzjonijiet

84

L-għoti ta' prijorità **lill-allokazzjoni ta' spazju** għal **setturi strateġiċi** (bi kriterji definiti) u **l-aqwa użu tal-art** permezz tar-rilokazzjoni tal-imprizi fil-qasam tal-manifattura skont il-ħtiġijiet tan-negozju

Malta Ekoloġika

85

It-tisħiħ ta' **spazji ħodor** u **t-trasformazzjoni ta' żoni urbani** permezz tal-ħolqien u t-tisħiħ ta' gonna, parks u spazji miftuħin

Ir-Reklamazzjoni tal-art mill-baħar

86

L-esplorazzjoni ta' **inizjattivi ta' reklamazzjoni ta' meded ta' art** sabiex jiġi indirizzat l-isparju limitat tal-art u l-ħolqien ta' spazju addizzjonali għall-ħtiġijiet tal-pajjiż

Għawdex | Makro-Inizjattivi potenzjali ewlenin

Makro-Inizjattivi

Użu intelligenti tal-art u l-baħar

87

Ippjanar effiċjenti tal-ispazju u l-iżvilupp urban

88

*L-għoti ta' inċentivi lill-**bdiewa** u r-**raħħala** biex jadottaw prattiki sostenibbli (inkluż it-trattament xieraq tal-annimali), f'kollaborazzjoni mar-Razzett Sperimentali fix-Xewkija²*

Tkabbir ekonomiku sostenibbli

3

*L-espansjoni ta' **akkomodazzjonijiet premium** u bini mgħammar daqslikieku lukanda (eż., Luxe Airbnb)¹*

57

*Żieda **fir-rotot fuq il-baħar u fil-kapaċitajiet massimi tal-laneċ** għall-konnettività bejn il-gżejjer u fi ħdan il-gżejjer²*

Pajjiż Reżiljenti u Sistema Edukattiva Moderna

89

*L-iżvilupp ta' inizjattivi biex jiġu attirati **ħaddiema ta' valur għoli, negozji godda, u negozjanti**, sabiex ikun hemm diversifikazzjoni fis-setturi (eż., l-użu tat-teknoloġija fl-agrikoltura - l-agriteknoloġija)²*

90

*Il-promozzjoni **tal-identità, it-talent**, u **l-beni kulturali** ta' Għawdex*

¹ L-inizjattiva li tara espansjoni f'akkomodazzjonijiet tal-aqwa kwalità tinkludi inizjattivi marbutin kemm mat-Turiżmu kif ukoll ma' Għawdex (ref pg. 28)

² Żieda fir-rotot fuq il-baħar u fil-kapaċitajiet massimi tal-laneċ huma inizjattivi marbutin kemm mal-Mobbiltà, kif ukoll ma' Għawdex (ref. pg. 52)

KWALITÀ TA' HAJJA SANA GHAL KULHADD

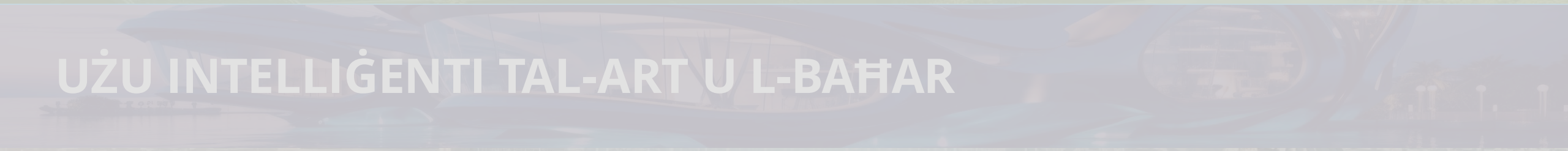
TKABBIR EKONOMIKU SOSTENIBBLI

SERVIZZI AĊĊESSIBBLI U LI JQIEGHDU LIĊ-ĊITTADIN FIĊ-ĊENTRU

PAJJIŻ REŻILJENTI U SISTEMA TA' EDUKAZZJONI MODERNA

UŻU INTELLIGENTI TAL-ART U L-BAĦAR

FATTURI ABILITANTI

Id-Digitalizzazzjoni

L-ingranaġġ ta' teknoloġiji digitali avanzati sabiex tissaħħaħ l-effiċjenza, il-konnettività, u l-kompetittività fis-settur kollu

Id-Digitalizzazzjoni tas-Settur Pubbliku

L-Integrazzjoni bejn is-settur **pubbliku** u dak **privat** permezz ta' servizzi mfasslin apposta (eż., l-eID bħala mekkaniżmu sigur ta' awtentikazzjoni) bħala fattur abilitanti sabiex jitnaqqsu l-ostakli burokratiċi

L-interoperabbiltà u L-infrastruttura Digitali

L-ġhoti ta' spinta **fl-adozzjoni tal-IA** fis-setturi kollha bl-użu ta' fatturi abilitanti tal-ekosistema u l-oqfsa regolatorji (eż., Tech Sandbox) sabiex jiġi stabbilit **Repożitorju Ċentrali** ta' data komuni

Ċentru ta' Eċċellenza għall-Valutazzjoni tal-Konformità

L-ippożizzjonar ta' Malta bħala ċentru għall-**Korpi ta' Valutazzjoni tal-Konformità** (CABs), entitajiet ta' partijiet terzi li jwettqu valutazzjonijiet ta' konformità dwar l-IA u prodotti digitali; Investiment **f'forza tax-xogħol speċjalizzata** li mistenni jattira manifatturi tal-Hardware u tas-Software sabiex jiġġeneraw ritorn ekonomiku dirett lill-ekonomija Maltija

Il-Promozzjoni tas-sostenibbiltà

L-adozzjoni ta' **teknoloġija blockchain** sabiex jiġi ttraċċat u mkejjel l-impatt tal-azzjonijiet sostenibbli permezz ta' sett ta' applikazzjonijiet li jippremjaw imġiba favur l-ambjent

Id-Ditta Maltija

Ngħaqqdu flimkien id-ditti eżistenti Maltin taħt identità nazzjonali integrata u ħolistika

L-istrateġija tad-ditta Maltija

L-iżvilupp ta’ **strateġija nazzjonali tad-ditta Maltija** sabiex din tikkomunika l-viżjoni ta’ Malta 2050 lil udjenzi partikolari bl-indikaturi strateġiċi ewlenin tal-prestazzjoni (KPIs) u l-messagġi prinċipali; It-tfassil ta’ **kampanja maħsuba li tħalli impatt**, li tenfasizza s-sbuħija naturali, il-kultura, l-esklussività u s-sostenibbiltà ta’ Malta

Il-messagġ unifikat tad-ditta Maltija

Il-ħolqien ta’ **messagġ** ċar u konvinċenti marbut mad-ditta Maltija li jgħaqqad l-identità ta’ Malta u ta’ entitajiet settorjali speċifiċi taħt saqaf wieħed u uniku, u **b’identità verbali u viżwali li ġgib flimkien** u tirrifletti l-Viżjoni 2050 ta’ Malta permezz ta’ slogan, logo u narrativa ta’ ispirazzjoni

Ippożizzjonar sostenibbli tal-aqwa kwalità

It-tiżiħ **tal-pożizzjoni pprivileġġjata** ta’ Malta permezz tal-promozzjoni tal-esklussività u esperjenzi ta’ kwalità għolja; Il-Prijoritizzazzjoni tas-sostenibbiltà bil-promozzjoni ta’ vjaġġar ekoloġiku u inizjattivi ta’ konservazzjoni, li bis-saħħa tagħhom jiġu attirati viżitaturi ta’ valur għoli filwaqt li jiġi ppreservat il-wirt Malti

L-istrateġija tal-media

L-attivat ta’ **taħlita strateġika ta’ mezzi tal-media**—il-media soċjali, il-pjattaformi diġitali, l-użu ta’ nies influwenti, u l-media tradizzjonali — sabiex jiġi amplifikat il-messagġ tad-ditta Maltija; It-tfassil ta’ kontenut maħluq apposta għal kull pjattaforma, filwaqt li jiġi żgurat li l-messagġ jilħaq l-akbar ammont ta’ nies possibbli, li jkun hemm involviment sħiħ mill-atturi ewlenin, u konnessjonijiet sinifikanti ma’ udjenzi differenti

It-tfassil tal-politika u l-Governanza

It-tfassil ta' politiki li jħarsu 'l quddiem, li huma robusti, inkluzivi, u adattabbli għall-allinjament tal-għanijiet nazzjonali

Qafas legali flessibbli, adattabbli u innovattiv

L-ingranaġġ tal-qafas legali Malti sabiex jattira u jżomm **it-talent** (eż., ir-ripatrijazzjoni ta' espatrijati tas-sengħa), **operaturi finanzjarji**, u **investituri f'setturi strateġiċi** (eż., il-Gaming, il-Bijoteknoloġija)

L-iżvilupp ta' politiki sabiex dawn jallinjaw **mal-aħjar prattiki**, li jippermettu l-adattament **għat-teknoloġiji emergenti** u **x-xejriet tas-suq** (eż., it-teknoloġija fil-qasam finanzjarju, blockchain) filwaqt li jibbilanċjaw il-protezzjoni tal-investituri b'inċentivi għat-tkabbir

L-infurzar tar-regolamenti

It-trawwim ta' **qafas legali ċar, korpi regolatorji** mġhammin tajjeb (eż., MFSA¹, ERA²) u sorveljanza robusta (eż., awditjar, għodod ta' rapportaġġ immexxjin mid-data bis-saħħa ta' proċess kompletament iddiġitalizzat) appoġġjati minn penali proporzjonali f'każ ta' nuqqas ta' konformità, kollaborazzjoni fl-infurzar tal-liġi, u impenn lejn it-trasparenza u l-adattabbiltà

It-Tnaqqis ta' ostakli burokratiċi

Investiment **fis-simplifikazzjoni tal-burokrazija** u **r-razzjonalizzazzjoni tar-regolamenti** (eż., investiment kollettiv f'titoli trasferibbli (UCITS), Direttiva dwar Maniġers ta' Fondi ta' Investiment Alternattiv (AIFMD)) sabiex tittejjeb il-faċilità li biha jsir in-negozju (eż., tnaqqis fil-ħin meħtieġ għar-registrazzjoni tal-proprietà, it-tfassil ta' riżoluzzjonijiet f'każ ta' falliment) u l-mitigazzjoni ta' riskji potenzjali (eż., il-kontroll tal-korruzzjoni)

Kontribuzzjoni attiva għat-Tfassil tal-Politika tal-UE

L-ingranaġġ ta' **kapaċitajiet distintivi** f'setturi magħżulin (eż., Il-Gaming, it-teknoloġija fil-qasam finanzjarju/Cryptocurrency, Cybersec) sabiex jingħata **kontribut attiv lit-Tfassil tal-Politika** fi ħdan il-qafas regolatorju tal-UE

Programm iċċentralizzat għall- Uffiċċju li se jkun qed jimmanigġja l-proġett (PMO)

Responsabbli
mill-Eżekuzzjoni tal-
viżjoni;

Iħares u jiżgura l-
koordinament bejn
il-Ministeri kollha

Ir-responsabbiltajiet ta' dan l-Uffiċċju

Il-Koordinament

Task force
ddedikata biex
tikkoordina
l-implimentazzjoni
ta' inizzjattivi bejn il-
Ministeri differenti

L-Appoġġ

L-għoti ta' riżorsi
b'ħiliet kritiċi
sabiex jappoġġjaw
l-implimentazzjoni
tal-inizzjattivi

Is-Sorveljanza

It-traċċar
ċċentralizzat
tad-data sabiex
jigi mkejje l-
impatt u tigi
żgurata
komunikazzjoni
trasparenti

Il-kisbiet ewlenin ipprogettati għad-9 sat-12-il xahar li gejjin sabiex jitnieda l-proċess ta' implimentazzjoni tal-Viżjoni 2050

- 1 It-twaqqif u t-tnedija tal-Uffiċċju li se jkun qed jimmanigġja l-proġett (PMO)**
(i) Governanza, (ii) Riżorsi, (iii) Proċessi, (iv) Għodod
- 2 Il-ġbir ta' inizjattivi eżistenti (1800+) minn ħdan l-istrategġija settorjali varji sabiex dawn isiru iktar kompatibbli**
(i) il-valutazzjoni ta' dawk eżistenti, (ii) l-inkorporar ta' oħrajn godda (minn ħdan l-istrategġija aġġornati)
- 3 L-iżvilupp ta' proċess ta' kejl u dashboard relatata ta' sorveljanza**
e.g. eż., l-indikaturi ewlenin tal-prestazzjoni (KPIs), il-frekwenza tal-valutazzjoni, il-ġbir tad-data, ...

An aerial photograph of Valletta, Malta, showing the dense, historic city built on a peninsula. The city is characterized by its yellowish-tan stone buildings and a prominent large dome, likely the St. Paul's Cathedral. The city is surrounded by the deep blue Mediterranean Sea. A large, semi-transparent blue rectangle is overlaid on the left side of the image, containing the word "GRAZZI" in white, bold, sans-serif capital letters.

GRAZZI